

महाराष्ट्र विधानसभेच्या
सप्टेंबर, २०२० मध्ये झालेल्या तृतीय (पावसाळी)
अधिवेशनातील कामकाजाचा

संक्षिप्त अहवाल

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय
विधान भवन, मुंबई
२०२०

महाराष्ट्र विधानसभेच्या
सप्टेंबर, २०२० मध्ये झालेल्या तृतीय (पावसाळी)
अधिवेशनातील कामकाजाचा

संक्षिप्त अहवाल

(तीन)

प्रास्ताविक

महाराष्ट्र विधानसभेच्या विधान भवन, मुंबई येथे सप्टेंबर, २०२० मध्ये झालेल्या तृतीय (पावसाळी) अधिवेशनातील कामकाजाच्या विविध बाबींसंबंधी थोडक्यात वर्णनात्मक माहितीचा या पुस्तिकेत अंतर्भाव केला आहे. तद्वतच, शक्य तेथे काही बाबींसंबंधी सांख्यिकिय माहिती देण्यात आली आहे.

विधान भवन :

मुंबई,

दिनांक : ..... , २०२०

राजेन्द्र भागवत,

सचिव,

महाराष्ट्र विधानसभा.

राचणी-१७९७-१३

(पाच)

अनुक्रमणिका

महाराष्ट्र विधानसभेच्या सन २०२० च्या तृतीय (पावसाळी) अधिवेशनातील
(सप्टेंबर, २०२०)

कामकाजाचा संक्षिप्त अहवाल

अ.क्र. (१)	विवरण क्रमांक (२)	विषय (३)	पृष्ठ क्रमांक (४)
(१)	विवरण क्रमांक १	: शपथ घेणे किंवा दृढकथन करणे.	२२
(२)	विवरण क्रमांक २	: बैठकीचे दिनांक व वेळ.	२३
(३)	विवरण क्रमांक ३	: बैठकीचे दिनांक व स्थगितीमुळे वाया गेलेला वेळ.	२४
(४)	विवरण क्रमांक ४	: मंत्री उपस्थित नसल्यामुळे वाया गेलेला वेळ.	२५
(५)	विवरण क्रमांक ५	: विधानसभेच्या सदस्यांची उपस्थिती दर्शविणारे विवरणपत्र.	२६
(६)	विवरण क्रमांक ६	: विधानसभा सदस्यांच्या उपस्थितीची टक्केवारी.	२७
(७)	विवरण क्रमांक ७	: महाराष्ट्र विधानसभेच्या सन २०१९ च्या चतुर्थ अधिवेशनातील (डिसेंबर, २०१९) दैनंदिन कार्यवाहीचा संक्षिप्त वृत्तांत.	३९
(८)	विवरण क्रमांक ८	: महाराष्ट्र विधानसभा नियम ८ (१) अन्वये अध्यक्षानी नामनिर्देशित केलेली सभाध्यक्षांची तालिका.	५१
(९)	विवरण क्रमांक ९	: विविध समित्यांवर / संस्थांवर / मंडळांवर / विद्यापीठांवर सदस्यांची निवडणूक व नामनिर्णयुक्ती.	५२
(१०)	विवरण क्रमांक १०	: विविध समित्यांच्या बैठका.	५३
(११)	विवरण क्रमांक ११	: शासकीय विधेयकांसंबंधी सांगड्यांवर माहिती.	५५
(१२)	विवरण क्रमांक १२	: संविधान सुधारणेच्या अनुसमर्थनाचा प्रस्ताव.	५८
(१३)	विवरण क्रमांक १३	: पुरःस्थापीत अशासकीय विधेयके.	५९
(१४)	विवरण क्रमांक १४	: विचारात घेण्यात आलेली अशासकीय विधेयके.	६०
(१५)	विवरण क्रमांक १५	: अध्यादेश नापसंत करण्यासंबंधी प्रस्ताव.	६१

(सहा)

(१६)	विवरण क्रमांक १६	:	पुरवर्णा खर्चाच्या मागण्या.	६२
(१७)	विवरण क्रमांक १७	:	पुरवर्णा खर्चाच्या मागण्यांवरील कपात सूचना.	६४
(१८)	विवरण क्रमांक १८	:	पुरवर्णा विनियोजन विधेयकावरील मुद्दे.	६६
(१९)	विवरण क्रमांक १९	:	अध्यक्षांना पदावरून दूर करण्याबाबतचा प्रस्ताव.	६७
(२०)	विवरण क्रमांक २०	:	उपाध्यक्षांना पदावरून दूर करण्याबाबतचा प्रस्ताव.	६८
(२१)	विवरण क्रमांक २१	:	मा.अध्यक्षांवर विश्वास व्यक्त करण्याबाबतचा प्रस्ताव. (म.वि.स.नियम २३ अन्वये).	६९
(२२)	विवरण क्रमांक २२	:	एखाद्या व्यक्तीविरुद्ध करावयाच्या अभिकथनासंबंधी सूचना (म.वि.स. नियम ३५ अन्वये).	७०
(२३)	विवरण क्रमांक २३	:	मंत्र्यांनी केलेली निवेदने (म.वि.स. नियम ४७ अन्वये).	७१
(२४)	विवरण क्रमांक २४	:	सदस्यांचे वैयक्तिक स्पर्टाकरण (म.वि.स. नियम ४८ अन्वये).	७२
(२५)	विवरण क्रमांक २५	:	नियम स्थगित करण्याबाबतचा प्रस्ताव (म.वि.स. नियम ५७ अन्वये).	७३
(२६)	विवरण क्रमांक २६	:	अर्धा-तास चर्चा (म.वि.स. नियम ९४ अन्वये) सर्वसाधारण.	७४
(२७)	विवरण क्रमांक २७	:	मंत्रीमंडळावर अविश्वास व्यक्त करणारा प्रस्ताव (म.वि.स. नियम ९५ अन्वये).	७५
(२८)	विवरण क्रमांक २८	:	मंत्रीमंडळावर विश्वास व्यक्त करणारा प्रस्ताव (म.वि.स. नियम २३ अन्वये).	७६
(२९)	विवरण क्रमांक २९	:	स्थगन प्रस्ताव (म.वि.स. नियम ९७ अन्वये).	७७
(३०)	विवरण क्रमांक ३०	:	सभागृहात उपस्थित करण्यात आलेले औचित्याचे मुद्दे.	७८
(३१)	विवरण क्रमांक ३१	:	औचित्याच्या मुद्द्यांवरील माहिती सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे.	७९
(३२)	विवरण क्रमांक ३२	:	पॉइंट ऑफ इन्फॉर्मेशनच्या माध्यमातून मा.सदस्यांनी उपस्थित केलेल्या मुद्द्यांसंदर्भात मा.अध्यक्षांच्या निदेशानुसार संबंधीत मंत्र्यांनी केलेली निवेदने.	८०
(३३)	विवरण क्रमांक ३३	:	अल्पकालीन चर्चा (म.वि.स. नियम १०१ अन्वये).	८१
(३४)	विवरण क्रमांक ३४	:	अल्पकालीन चर्चेवरील अधिक माहिती सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे.	८२

(सात)

(३५)	विवरण क्रमांक ३५	: लक्षवेधी सूचना (म.वि.स. नियम १०५ अन्वये).	८३
(३६)	विवरण क्रमांक ३६	: लक्षवेधी सूचनेवरील अधिक माहिती सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे (म.वि.स. नियम १०५ अन्वये).	८४
(३७)	विवरण क्रमांक ३७	: शासकीय ठराव (म.वि.स. नियम ११० अन्वये).	८५
(३८)	विवरण क्रमांक ३८	: अशासकीय ठराव (म.वि.स. नियम १०६ अन्वये).	८६
(३९)	विवरण क्रमांक ३९	: समिती नियुक्त करण्याबाबत प्रस्ताव (म.वि.स. नियम ११४ अन्वये).	८७
(४०)	विवरण क्रमांक ४०	: समिती नियुक्त करण्याबाबत प्रस्ताव (सर्वसाधारण) (म.वि.स. नियम १६३ अन्वये).	८८
(४१)	विवरण क्रमांक ४१	: विशेषाधिकार सूचनांसंबंधी माहिती (म.वि.स. नियम २७३ अन्वये).	८९
(४२)	विवरण क्रमांक ४२	: सांविधिक प्रस्ताव (म.वि.स. नियम २९० अन्वये).	९६
(४३)	विवरण क्रमांक ४३	: अंतिम आठवडा प्रस्ताव (म.वि.स. नियम २९२ अन्वये).	९७
(४४)	विवरण क्रमांक ४४	: अंतिम आठवडा प्रस्तावावरील चर्चेसंबंधातील अधिक माहिती सभागृहासमोर ठेवणे (म.वि.स. नियम २९२ अन्वये).	९८
(४५)	विवरण क्रमांक ४५	: सार्वजनिक हितसंबंधातील इतर बाबतीतील प्रस्ताव (म.वि.स. नियम २९३ अन्वये).	९९
(४६)	विवरण क्रमांक ४६	: सार्वजनिक हितसंबंधाच्या बाबीवर चर्चेबाबत अधिक माहिती सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे.	१००
(४७)	विवरण क्रमांक ४७	: श्वेतपत्रिका सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे.	१०१
(४८)	विवरण क्रमांक ४८	: मत विभाजन.	१०२
(४९)	विवरण क्रमांक ४९	: तारारंकित/ अतारारंकित/ अल्पसूचना प्रश्न व प्रश्नातून उद्भवलेल्या अर्धा-तास चर्चा यावरील कार्यवाहीचे विवरण पत्र.	१०३
(५०)	विवरण क्रमांक ५०	: तारारंकित व अतारारंकित प्रश्नांसंबंधी माहिती.	१०५
(५१)	विवरण क्रमांक ५१	: तारारंकित प्रश्नांची विभागनिहाय सांख्यिकीय माहिती.	१०६
(५२)	विवरण क्रमांक ५२	: मूळ अतारारंकित प्रश्नांची विभागनिहाय सांख्यिकीय माहिती.	११०

(आठ)

(५३)	विवरण क्रमांक ५३	:	अल्पावधी सूचना प्रश्नांसंबंधी कार्यवार्हाचे विवरण.	११२
(५४)	विवरण क्रमांक ५४	:	तांडी उत्तरीत झालेल्या तारांकित स्वीकृत प्रश्नांचे विवरणपत्र.	११३
(५५)	विवरण क्रमांक ५५	:	अर्धा-तास चर्चा (म.वि.स. नियम ९४ अन्वये प्रश्नातून उद्भवणाऱ्या सूचना).	११४
(५६)	विवरण क्रमांक ५६	:	प्रश्नांच्या उत्तरावरून उद्भवणाऱ्या पुरेशा सार्वजनिक महत्वाच्या बाबींविषयी म.वि.स. नियम ९४ अन्वये अर्धा-तास चर्चा उपस्थित करण्यासाठी आलेल्या सूचनाचे विवरणपत्र.	११५
(५७)	विवरण क्रमांक ५७	:	प्रश्नांसंबंधी विशेष माहिती.	११६
(५८)	विवरण क्रमांक ५८	:	वैधानिक प्राधिकाराखाली विधानसभेसमोर ठेवलेल्या कागदपत्रांची यादी.	११७
(५९)	विवरण क्रमांक ५९	:	कार्यावलीचे पुरवणी पत्र.	१२५

***

राज्य मंत्रिमंडळाची यादी
(दिनांक २४ जून, २०२० रोजीच्या शासन राजपत्राप्रमाणे)

अ.क्र.	मंत्र्यांची नावे	विभाग
(१)	(२)	(३)
मुख्यमंत्री		
१.	श्री. उद्धव बाळासाहेब ठाकरे	सामान्य प्रशासन, माहिती तंत्रज्ञान, माहिती व जनसंपर्क, विधी व न्याय आणि इतर कोणत्याही मंत्र्यांना विवक्षितपणे नेमून न दिलेले विभाग किंवा विषय.
उप मुख्यमंत्री		
२.	श्री. अजित अनंतराव पवार	वित्त, नियोजन
मंत्री		
३.	श्री.सुभाष राजाराम देसाई	उद्योग, खनिजकर्म, मराठी भाषा
४.	श्री.अशोक शंकरराव चव्हाण	सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून)
५.	श्री.छगन चंद्रकांत भुजबळ	अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण
६.	श्री.दिलीप दत्तात्रय वळसे-पाटील	कामगार, राज्य उत्पादन शुल्क
७.	श्री.जयंत राजाराम पाटील	जलसंपदा व लाभक्षेत्र विकास
८.	श्री.अनिल वसंतराव देशमुख	गृह
९.	श्री.विजय ऊर्फ बाळासाहेब भाऊसाहेब थोरात	महसूल
१०.	डॉ.राजेंद्र भास्करराव शिंगणे	अन्न व औषध प्रशासन
११.	श्री.राजेश अंकुशराव टोपे	सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण
१२.	श्री.नवाब मोहम्मद इस्लाम मलिक	अल्पसंख्याक विकास व औकाफ, कौशल्य विकास व उद्योजकता
१३.	श्री.हसन मियालाल मुश्रीफ	ग्रामविकास
१४.	डॉ.नितीन काशिनाथ राऊत	ऊर्जा

अ.क्र.	मंत्र्यांची नावे	विभाग
(१)	(२)	(३)
१५.	श्रीमती वर्षा एकनाथ गायकवाड	: शालेय शिक्षण
१६.	डॉ.जितेंद्र सातश आव्हाड	: गृहनिर्माण
१७.	श्री.एकनाथ संभाजी शिंदे	: नगरविकास, सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम).
१८.	श्री.सुनिल छत्रपाल केदार	: पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास, क्रीडा व युवक कल्याण.
१९.	श्री.विजय नामदेवराव वडेईवार	: इतर मागास बहुजन कल्याण, खार जमिनी विकास, आपत्ती व्यवस्थापन, मदत व पुनर्वसन
२०.	श्री.अमित विलासराव देशमुख	: वैद्यकीय शिक्षण, सांस्कृतिक कार्य
२१.	श्री.उदय रविंद्र सामंत	: उच्च व तंत्रशिक्षण
२२.	श्री.दादाजी दगडू भुसे	: कृषि, माजी सैनिक कल्याण
२३.	श्री.संजय दुलीचंद राठोड	: वने, भूकंप पुनर्वसन
२४.	श्री.गुलाबराव रघुनाथ पाटील	: पाणी पुरवठा व स्वच्छता
२५.	अॅड. के.सी.पाडवी	: आदिवासी विकास
२६.	श्री.संदिपानराव आसाराम भुमरे	: रोजगार हमी, फलोत्पादन
२७.	श्री.शामराव ऊर्फ बाळासाहेब पांडुरंग पाटील	: सहकार, पणन
२८.	अॅड. अनिल दत्तात्रय परब	: परिवहन, संसदीय कार्य
२९.	श्री.अस्लम रमजान अली शेख	: वस्त्रोद्योग, मत्स्यव्यवसाय, बंदरे
३०.	अॅड. यशोमती चंद्रकांत ठाकूर (सोनावणे)	: महिला व बालविकास
३१.	श्री.शंकरराव यशवंतराव गडाख	: मृद व जलसंधारण
३२.	श्री.धनंजय पंडितराव मुंडे	: सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य
३३.	श्री.आदित्य उद्धव ठाकरे	: पर्यटन, पर्यावरण, राजशिक्षाचार

राज्यमंत्री

अ.क्र. (१)	राज्यमंत्र्यांची नावे (२)	विभाग (३)
१.	श्री.अब्दुल सत्तार	: महामुल, ग्रामविकाम, वंदरे, खार जमिनी विकास, विशेष महाध्य.
२.	श्री.सतेज ऊर्फ बंटी डी.पाटील	: गृह (शहरे), गृहनिर्माण, परिवहन, माहिती तंत्रज्ञान, संसदीय कार्य, मार्जा सैनिक कल्याण.
३.	श्री.शंभूराज शिवाजीराव देसाई	: गृह (ग्रामीण), वित्त, नियोजन, राज्य उत्पादन शुल्क, कौशल्य विकास व उद्योजकता, पणन.
४.	श्री.ओमप्रकाश ऊर्फ बच्चू बाबाराव कडू	: जलसंपदा व लाभक्षेत्र विकास, शालेय शिक्षण,महिला व बाल विकास, इतर मागास बहुजन कल्याण, कामगार.
५.	श्री.दत्तात्रय विठोबा भरणे	: सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून), मृद व जलसंधारण, वने, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय, सामान्य प्रशासन.
६.	डॉ. विश्वजीत पतंगराव कदम	: सहकार, कृषि, सामाजिक न्याय, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण, अल्पसंख्यांक विकास व आँकाफ, मराठी भाषा.
७.	श्री.राजेंद्र शामगोंडा पाटील यद्रावकर	: सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण, वैद्यकीय शिक्षण, अन्न व औषध प्रशासन, वस्त्रोद्योग, सांस्कृतिक कार्य.
८.	श्री.संजय बाबुराव बनसोडे	: पर्यावरण, पाणीपुरवठा व स्वच्छता, सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम), रोजगार हमी, भूकंप पुनर्वसन, संसदीय कार्य.
९.	श्री.प्राजक्त प्रसादराव तनपुरे	: नगरविकास, ऊर्जा, आदिवासी विकास, उच्च व तंत्र शिक्षण, आपत्ती व्यवस्थापन, मदत व पुनर्वसन.
१०.	श्रीमती आर्दिती सुनिल तटकरे	: उद्योग, खनिज, पर्यटन, फलोत्पादन, क्रीडा व युवक कल्याण, राजशिक्षाचार, माहिती व जनसंपर्क, विधी व न्याय.

आवाहनपत्र

महाराष्ट्र विधानसभा

आवाहनपत्र

क्रमांक : १०६७४/अ

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय,

विधान भवन, बॅकचे मैदानमैदान,

मुंबई ४०० ०३२.

दिनांक : ३१ जुलै, २०२०

आवण ९, १९४२ (शक)

प्रति,

महाराष्ट्र विधानसभेचे सर्व सदस्य, (मंत्री व राज्यमंत्री यांसह).

महोदय/महोदया,

कळविण्यात येत आहे की, महाराष्ट्र राज्याच्या राज्यपालांनी पारलयाच्या सचिवालयाने अन्वये १७४ अन्वये त्यांना प्रदान केलेले अधिकार वापरून आणि त्यांचे सापुकीचे दिनांक २३ जून २०२० चे आदेश अधिकृतित करून महाराष्ट्र विधानसभेचे अधिवेशन, सोमवार, दिनांक ७ सप्टेंबर, २०२० रोजी सकाळी ११-०० वाजता मुंबई येथील विधान भवनात भरविण्याचे ठरविले आहे (महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, अधिसूचना क्रमांक १०६७४/अ, दिनांकित ३१ जुलै, २०२० पर). म्हणून, महाराष्ट्र विधानसभा नियमांतील नियम ३ अन्वये ही जापणांस विनंती करता की, आपण वर नमूद केलेल्या वेळी मुंबई येथील विधान भवनात विधानसभेच्या अधिवेशनासाठी उपस्थित रहावे.

या सचिवालयाने पाठविलेले दिनांक २९ जून, २०२० रोजीचे आवाहन पत्र क्रमांक ८७०४/अ रट समजण्यात यावे.

आपला सन्हांकित,

२१६

(राजेंद्र ग. भागवत),

सचिव (कार्यभार),

महाराष्ट्र विधानसभा.

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग एक-मध्य उप-विभाग

वर्ष ६, अंक २९]

शुक्रवार, जुलै ३१, २०२०/आवण ९, अंक १९४२

[पृष्ठ १, किंमत : रुपये ४.००

असाधारण क्रमांक ३४

प्राधिकृत प्रकाशन

अधिसूचना

महाराष्ट्र विधानमंडळ मंत्रिवालय

विधान भवन, बॅंकेचे रेकलमेशन, मुंबई ४०० ०३२.

दिनांकित ३१ जुलै २०२०.

भारताचे संविधान.

क्रमांक १०६७४/अ. — महाराष्ट्राच्या राज्यात्मक दुसऱ्यांदा सर्वसाधारण माहितीसाठी प्रकाशित करण्यात येत आहे. —

“ मी, भगत सिंह कोश्यारी, महाराष्ट्राचे राज्यपाल, भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद १७४, खंड (१) द्वारे मला प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून असा माझे यापूर्वीचे दिनांक १३ जून, २०२० चे आदेश अधिकृतित करून, याद्वारे महाराष्ट्र विधानसभेची बैठक, विधानभवन, मुंबई येथे सोमवार, दिनांक ७ सप्टेंबर, २०२० रोजी सकाळी ११.०० वाजता अधिवर्षावत करीत आहे.

भगत सिंह कोश्यारी,
महाराष्ट्राचे राज्यपाल.”

राजेंद्र ग. भागवत,
सचिव (कार्यभार),
महाराष्ट्र विधानसभा.

महाराष्ट्र विधानमंडळ मंत्रिवालय

विधान भवन, बॅंकेचे रेकलमेशन, मुंबई ४०० ०३२,

दिनांकित ३१ जुलै २०२०.

भारताचे संविधान.

क्रमांक १०६७४/१-२. — महाराष्ट्राच्या राज्यात्मक दुसऱ्यांदा सर्वसाधारण माहितीसाठी प्रकाशित करण्यात येत आहे. —

“ मी, भगत सिंह कोश्यारी, महाराष्ट्राचे राज्यपाल, भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद १७४, खंड (१) द्वारे मला प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून असा माझे यापूर्वीचे दिनांक १३ जून, २०२० चे आदेश अधिकृतित करून, याद्वारे महाराष्ट्र विधानसभेची बैठक, विधानभवन, मुंबई येथे सोमवार, दिनांक ७ सप्टेंबर, २०२० रोजी दुपारी १३.०० वाजता अधिवर्षावत करीत आहे.

भगत सिंह कोश्यारी,
महाराष्ट्राचे राज्यपाल.”

राजेंद्र ग. भागवत,
सचिव (कार्यभार),
महाराष्ट्र विधानसभा.

भाग एक (ख.उ.वि.)-३४-१

(१)

ON BEHALF OF GOVERNMENT PRINTING, STATIONERY AND PUBLICATION. PRINTED AND PUBLISHED BY DIRECTOR RUPENDRA DINESH MORE, PRINTED AT GOVERNMENT CENTRAL PRESS, 21-A, NETAJI SUBHASH ROAD, CHARNI ROAD, MUMBAI 400 004 AND PUBLISHED AT DIRECTORATE OF GOVERNMENT PRINTING, STATIONERY AND PUBLICATIONS, 21-A, NETAJI SUBHASH ROAD, CHARNI ROAD, MUMBAI 400 004. EDITOR : DIRECTOR, RUPENDRA DINESH MORE.

महाराष्ट्र विधानसभा

बैठकींची दिनदर्शिका

तृतीय (पावसाळी) अधिवेशन
(सप्टेंबर, २०२०)

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय
विधान भवन, मुंबई - ४०० ०३२.

२०२०

महाराष्ट्र विधानसभा
बैठकींची दिनदर्शिका
तृतीय (पावसाळी) अधिवेशन, सप्टेंबर, २०२०

सप्टेंबर, २०२०	
सोमवार, दिनांक ०७	(१) अध्यादेश सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे. (२) सन २०२०-२१ च्या पुरवणी मागण्या सादर करणे. (३) शासकीय कामकाज (४) शोक प्रस्ताव.
मंगळवार, दिनांक ०८	(१) सन २०२०-२०२१ च्या पुरवणी मागण्यांवर चर्चा व मतदान (चचारोध) (२) पुरवणी विनियोजन विधेयक. (३) शासकीय कामकाज

विधान भवन,
मुंबई,
दिनांक : ३१ ऑगस्ट, २०२०.

राजेन्द्र भागवत,
सचिव (कार्यभार),
महाराष्ट्र विधानसभा.

टीप :- दिवसाच्या कामकाजाच्या कार्यक्रमा पत्रिकेनुसार वरील दिनदर्शिकेत दर्शाविण्यात आलेल्या कामकाजात फेरफार होण्याची शक्यता आहे.

***

१

महाराष्ट्र विधानसभेच्या स २०२० च्या तृतीय (पावसाळी) अधिवेशातील
(सप्टेंबर, २०२०)
कामकाजाचा संक्षिप्त अहवाल

महाराष्ट्र विधानसभेचे तृतीय (पावसाळी) अधिवेशन विधान भवन, मुंबई येथे सोमवार, दिनांक ७ सप्टेंबर, २०२० रोजी सुरु झाले व मंगळवार, दिनांक ८ सप्टेंबर, २०२० रोजी संस्थगित करण्यात आले. उक्त कालावधीत एकूण ०२ बैठका घेण्यात आल्या एकूण ०८ तास ५० मिनिटे कामकाज चालले.

राज्यपालांचे अभिभाषण

निरंक

***

शपथ घेणे किंवा दृढकथन करणे
(विवरण क्र. १)

निरंक

***

नामनियुक्ती व निवडणूक

मा. अध्यक्षानी सोमवार दिनांक सोमवार, दिनांक ७ सप्टेंबर २०२० रोजी सभाध्यक्ष-
तालिकेवर अनुक्रमे चार सदस्य नामनिर्देशित केले. (विवरण क्र. ८)

शासकीय विधेयके

सन २०२० च्या तृतीय (पावसाली) अधिवेशनात एकूण (१२) विधेयके विधानसभेत पुरःस्थापित करण्यात आली व ती संमत करण्यात आली. विधानपरिषदेचे एक विधेयक संमत करण्यात आले. अशी एकूण १३ विधेयके दोन्ही सभागृहांनी संमत केली.

अशासकीय विधेयके

निरंक

***

अध्यादेश नापसंत करण्यासंबंधी प्रस्ताव

निरंक

***

अर्थसंकल्पीय कामकाज

सन २०२०-२०२१ च्या पुरवणी मागण्या सोमवार, दिनांक ७ सप्टेंबर, २०२० रोजी सभागृहास सादर करण्यात आल्या.

महाराष्ट्र विधानसभा नियमातील नियम ५७ अन्वये पुरवणी मागण्यांवरील चर्चेच्यासंदर्भात विधानसभा नियम २६० (२) मधील तीन दिवसांच्या कालावधीची तरतूद स्थगित करण्याबाबतचा प्रस्ताव मा.उप मुख्यमंत्री तथा वित्त मंत्री यांनी दिनांक ८ सप्टेंबर, २०२० रोजी सभागृहात मांडला व सदर प्रस्ताव सभागृहाने संमत केला. एकूण १४ विभागाच्या पुरवणी मागण्यांवर दिनांक ८ सप्टेंबर, २०२० रोजी चर्चा व मतदान झाले. या पुरवणी मागण्यांवर एकूण ८७ कपात सूचना प्राप्त झाल्या, त्यापैकी ४५ कपात सूचना मान्य व ४२ कपात सूचना अमान्य करण्यात आल्या. मान्य झालेल्या कपात सूचनांपैकी एकही कपात सूचना सभागृहात मांडण्यात आली नाही.

मंगळवार, दिनांक ८ सप्टेंबर, २०२० रोजी सन २०२० चे वि.स.वि. क्रमांक ४३ -महाराष्ट्र (व्दितीय पुरवणी) विनियोजन विधेयक, २०२० संमत करण्यात आले. सदरहू पुरवणी विनियोजन विधेयकावरील चर्चेकरिता ९ मुद्दे प्राप्त झाले त्यापैकी २ मुद्दे मान्य करण्यात आले व उर्वरित ७ मुद्दे अमान्य करण्यात आले.

शासनाच्या सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, सार्वजनिक बांधकाम विभाग व आदिवासी विकास विभागांतर्गत संस्थानी दिनांक १ एप्रिल, २०१९ ते ३१ मार्च, २०२० या कालावधीत घेतलेले कर्ज, कर्जरोखे व त्यावरील व्याजास देण्यात आलेल्या हमीविषयीचे विवरणपत्र दिनांक ०८ सप्टेंबर, २०२० रोजी मा.उप मुख्यमंत्री तथा वित्त मंत्री यांनी सभागृहाच्या पटलावर ठेवले.

***

शोक प्रस्ताव

सन २०२० मधील विधानसभेच्या तृतीय (पावसाळी) अधिवेशनातील सोमवार, दिनांक ७ सप्टेंबर, २०२० रोजी झालेल्या महाराष्ट्र विधानसभेच्या बैठकीत भारतरत्न श्री.प्रणव कामदा मुखर्जी, भारताचे माजी राष्ट्रपती, डॉ.शिवाजीराव भाऊराव पाटील-निवंगेकर, माजी मुख्यमंत्री, श्री.अनिल गमकिसन गठोड, माजी वि.स.स. व माजी राज्यमंत्री, सर्वश्री सुधाकर रामचंद्र परिचारक, हरिभाऊ माधव जावळे, सर्दाशिवराव बापूजी ठाकरे, रामकृष्ण (बाबा) जगन्नाथ पाटील, सितलदास खुबचंद हरचंदानी, सुभिल उर्फ शिवाजी शामरावजी शिंदे, शामराव भिमराव पाटील, अण्णासाहेब अंबादासराव उदाण, सुरेश गंभीरराव पाटील, रामरतनबापू भरतबापू राऊत, मधुकर शंकर कांबळे व श्रीमती चंद्रकांता वेदप्रकाश गोयल, माजी वि.स.स. यांच्या दुःखद निधनावद्दल शोक प्रस्ताव सर्वानुमते संमत करण्यात आला. मा.मुख्यमंत्री, मा.विरोधी पक्षनेते, मा.गटनेते, सन्माननीय सदस्य व मा.अध्यक्ष यांनी आपल्या भावना व्यक्त केल्यानंतर सर्व सन्माननीय सदस्यांनी थोडा वेळ स्तब्ध उभे राहून दिवंगतांच्य स्मृतीस आदरांजली वाहिली.

*****

अभिनंदनपर प्रस्ताव

निरंक

अध्यादेश सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे

या अधिवेशनात सोमवार, दिनांक ७ सप्टेंबर, २०२० रोजी खालील अध्यादेश सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आले :-

१)	सन २०२० चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक ७ - महाराष्ट्र महानगरपालिकांच्या (राज्यामध्ये कोरोना कोव्हिड विषाणूच्या सार्वत्रिक महामारीच्या साथीचा प्रसार झाल्यामुळे काही महानगरपालिकांच्या महापौरांच्या व उपमहापौरांच्या) निवडणुका तात्पुरत्या स्वरूपात पुढे ढकलणे अध्यादेश, २०२०
२)	सन २०२० चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक ८- महाराष्ट्र वस्तू व सेवा कर (सुधारणा) अध्यादेश, २०२०
३)	सन २०२० चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक ९ - महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ (सुधारणा) अध्यादेश, २०२०
४)	सन २०२० चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक १० - महाराष्ट्र ग्रामपंचायत (सुधारणा) अध्यादेश, २०२०
५)	सन २०२० चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक ११ - महाराष्ट्र वस्तू व सेवा कर (दुसरी सुधारणा) अध्यादेश, २०२०
६)	सन २०२० चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक १२ - महाराष्ट्र सहकारी संस्था (सुधारणा) अध्यादेश, २०२०
७)	सन २०२० चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक १३ - महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय, व्यापार, आजीविका व नोकऱ्या यांवरील कर (सुधारणा) अध्यादेश, २०२०
८)	सन २०२० चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक १४ - महाराष्ट्र आकस्मिकता निधी (दुसरी सुधारणा) अध्यादेश, २०२०
९)	सन २०२० चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक १५ - महाराष्ट्र प्रादेशिक नियोजन व नगररचना (सुधारणा) अध्यादेश, २०२०

विविध घोषणा

- (१) विधानसभेने संमत केलेल्या विधेयकांना विधानपरिषदेची संमती व दोन्ही सभागृहांनी संमत केलेल्या विधेयकांना राज्यपालांची अधिसंमती मिळाल्याचे जाहीर करण्यात आले.
- (२) मंगळवार, दिनांक ८ सप्टेंबर, २०२० रोजी अधिवेशन संस्थगित झाल्याची घोषणा करण्यात आली.

*****

सभागृहासमोर ठेवण्यात आलेले विविध अहवाल

अ.क्र	विषय	विधानसभेत ठेवण्यात आलेला दिनांक	अहवालावर सभागृहामध्ये चर्चा झाल्याचा दिनांक
(१)	(२)	(३)	(४)
(१)	महाराष्ट्र राज्य लोकसेवा हक्क आयोग यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा द्वितीय वार्षिक अहवाल	७ सप्टेंबर, २०२०	-----
(२)	महाराष्ट्र राज्य आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरण यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल	७ सप्टेंबर, २०२०	-----

विवरण क्रमांक – १

शपथ घेणे किंवा दृढकथन करणे

निरंक

***

विवरण क्रमांक - २

बैठकीचे दिनांक व वेळ

अक्र. (१)	बैठकीचा दिनांक (२)	बैठकीची वेळ		एकूण वेळ		
		पासू	पर्यंत	तास	मिनिटे	(४)
		(३)				
१.	सोमवार, दिनांक ०७ सप्टेंबर, २०२०	सकाळी ११-००	ते दुपारी ०२-३०	०३	-	३०
२.	मंगळवार, दिनांक ०८ सप्टेंबर, २०२०	सकाळी ११-००	ते सकाळी ११-२५	००	-	२५
		दुपारी १२-४७	ते सायं.०५-४२	०४	-	५५
				०८	-	५०

एकूण :- आठ तास पन्नास मिनिटे

विवरण क्रमांक - ३
बैठकीचे दिनांक व स्थगितीमुळे वाया गेलेला वेळ

अ.क्र. (१)	बैठकीचा दिनांक (२)	बैठकीची वेळ पासून पर्यंत (३)		एकूण वेळ तास मिनिटे (४)		
१	सोमवार, दिनांक ०७ सप्टेंबर, २०२०	--				
२	मंगळवार, दिनांक ०८ सप्टेंबर, २०२०	सकाळी ११-२५ ते दुपारी १२-४७		०१	-	२२
				०१	-	२२

एकूण : एक तास बावीस मिनिटे

विवरण क्रमांक - ४

मंत्री उपस्थित नसल्यामुळे वाया गेलेला वेळ

निरंक

विवरण क्रमांक ५

विधानसभा नृतीय (पावसाळी) अधिवेशन २०२०

दिनांक ७ सप्टेंबर, २०२० ते ८ सप्टेंबर, २०२०

महाराष्ट्र विधानसभेच्या सदस्यांच्या उपस्थितीचे दिवस व बैठकीच्या एकंदर दिवसांची टक्केवारी
(मा. अध्यक्ष, मा. उपाध्यक्ष, मा. उपमुख्यमंत्री, मंत्री, मा. राज्यमंत्री, विरोधी पक्षनेता व्यतिरिक्त)

एकूण बैठकांची संख्या - ०२

अ.क्र.	वार व दिनांक	एकूण सदस्य संख्या	उपस्थिती संख्या	अनुपस्थितीची संख्या
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
१	सोमवार, दिनांक ७ सप्टेंबर, २०२०	२४६	१७९	६७
२	मंगळवार, दिनांक ८ सप्टेंबर, २०२०	२४६	१८०	६६

विवरण क्रमांक - ६

विधानसभा तृतीय (पावसाळी) अधिवेशन २०२०

दिनांक ७ सप्टेंबर, २०२० ते ८ सप्टेंबर, २०२०

महाराष्ट्र विधानसभेच्या सदस्यांच्या उपस्थितीचे दिवस व बैठकीच्या एकंदर दिवसांची टक्केवारी

(मा. अध्यक्ष, मा. उपाध्यक्ष, मा. उपमुख्यमंत्री, मंत्री, मा. राज्यमंत्री, विरोधी पक्षनेता व्यतिरिक्त)

एकूण बैठकांची संख्या - ०२

अ. क्र.	सदस्यांचे नाव	उपस्थिती	अनुपस्थिती	उपस्थितीची टक्केवारी
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
१.	आबिटकर, श्री. प्रकाश आनंदराव (राधानगरी)	२	०	१००%
२.	अडसड, श्री. प्रताप अरुणभाऊ (धामणगाव रेल्वे)	०	२	०%
३.	अग्रवाल, श्री. विनोद (गोंदिया)	२	०	१००%
४.	आहेर, डॉ. राहुल दौलतराव (चांदवड)	२	०	१००%
५.	आहिरे, श्रीमती सरोज बाबुलाल (देवळाली)	१	१	५०%
६.	आयलानी, श्री. कुमार उत्तमचंद (उल्हासनगर)	२	०	१००%
७.	आजवे, श्री. बाळासाहेब भाऊसाहेब (आष्टी)	२	०	१००%
८.	अळवणी, श्री. पराग (विलेपार्ले)	२	०	१००%
९.	अंतापूरकर, श्री. रावसाहेब जयवंता (देगलूर)	२	०	१००%
१०.	आत्राम, श्री. धर्मरावबाबा भगवंतराव (अहेरी)	०	२	०%
११.	आवाडे, श्री. प्रकाश आण्णा (इचलकरंजी)	०	२	०%
१२.	आवळे, श्री. राजू (बाबा) (हातकगंगले)	२	०	१००%
१३.	आजमी, श्री. अबू आसिम (मानखुर्द शिवाजीनगर)	२	०	१००%
१४.	बाबर, श्री. अनिलभाऊ (खानापूर)	०	२	०%

१५.	वागडे, श्री. हरीभाऊ किसनराव (फुलंबी)	२	०	१००%
१६.	वालदी, श्री. महेश (उरण)	२	०	१००%
१७.	वंव, श्री. प्रशांत वन्सीलाल (गंगापूर)	२	०	१००%
१८.	वांगर, श्री. संतोष लक्ष्मणराव (कळमनुरी)	२	०	१००%
१९.	वनकर, श्री. दिलीपराव शंकरराव (निफाड)	२	०	१००%
२०.	वनसोडे, श्री. अण्णा दादू (पिंपरी)	२	०	१००%
२१.	वेनके, श्री. अतुल वल्लभ (जुन्नर)	०	२	०%
२२.	भालके, श्री. भारत तुकाराम (पंढरपूर)	२	०	१००%
२३.	भांगडिया, श्री. बंटी (चिमुर)	०	२	०%
२४.	भारसाकळे, श्री. प्रकाश गुणवंतराव (आकोट)	०	२	०%
२५.	भातखळकर, श्री. अतुल (कांदिवली पूर्व)	२	०	१००%
२६.	भोईर, श्री. विश्वनाथ आत्माराम (कल्याण पश्चिम)	२	०	१००%
२७.	भोळे, श्री. सुरेश दामू (राजूमामा) (जळगाव शहर)	०	२	०%
२८.	भोडेकर, श्री. नरेंद्र भोजराज (भंडारा)	०	२	०%
२९.	भोसले, श्री. शिवेंद्रसिंह अभयसिंहराजे (सातारा)	२	०	१००%
३०.	भोयार, डॉ. पंकज राजेश (वर्धा)	०	२	०%
३१.	भुसारा, श्री. सुनिल चंद्रकांत (विक्रमगड)	२	०	१००%
३२.	भुयार, श्री. देवेंद्र महादेवराव (मोर्शी)	०	२	०%
३३.	बोदकुरवार, श्री. संजिवरेड्डी बापूराव (वणी)	२	०	१००%
३४.	बोरनारे, श्री. रमेश नानासाहेब (वैजापूर)	२	०	१००%
३५.	बोरसे, श्री. दिलीप मंगळू (बागलान)	०	२	०%
३६.	चंद्रीकापुरे, श्री. मनोहर गोवर्धन (अर्जुनी मोरगाव)	२	०	१००%

३७.	चोधरी, श्री. शिरीष मधुकरराव (रावेर)	२	०	१००%
३८.	चोधरी, श्रीमती मनिषा अशोक (दाहिसर)	२	०	१००%
३९.	चोगुले, श्री. महेश प्रभाकर (भिवंडी पश्चिम)	२	०	१००%
४०.	चव्हाण, श्री. दिपक प्रल्हाद (फलटण)	२	०	१००%
४१.	चव्हाण, श्री. मंगेश रमेश (चाळीसगाव)	२	०	१००%
४२.	चव्हाण, श्री. पृथ्वीराज दाजीसाहेब (कराड दक्षिण)	०	२	०%
४३.	चव्हाण, श्री. रविंद्र दत्तात्रय (डोंबिवली)	२	०	१००%
४४.	चोधरी, श्री. अजय विनायक (शिवाडी)	०	२	०%
४५.	चोगुले, श्री. ज्ञानराज घोंडिराम (उमरगा)	२	०	१००%
४६.	दळवी, श्री. महेंद्र हरी (अलिबाग)	०	२	०%
४७.	दानवे, श्री. संतोष रावसाहेब (भोकरदन)	२	०	१००%
४८.	दरोडा, श्री. दौलत भिका (शहापूर)	२	०	१००%
४९.	देशमुख, श्री. धिरज विलासराव (लातूर शहर)	१	१	५०%
५०.	देशमुख, श्री. नितीनकुमार भिकनराव (बालापूर)	२	०	१००%
५१.	देशमुख, श्री. सुभाष सुरेशचंद्र (सोलापूर दक्षिण)	०	२	०%
५२.	देशमुख, श्री. विजयकुमार सिद्रमप्पा (सोलापूर शहर उत्तर)	२	०	१००%
५३.	धानोरकर, श्रीमती प्रतिभा सुरेश (वरोरा)	२	०	१००%
५४.	दिकले, अॅड. राहूल उत्तमराव (नाशिक पूर्व)	२	०	१००%
५५.	घोटे, श्री. सुभाष रामचंद्रराव (राजुरा)	२	०	१००%
५६.	धुर्वे, डॉ. संदीप प्रभाकर (अर्णी)	०	२	०%
५७.	एकडे, श्री. राजेश पंडीतराव (मलकापूर)	२	०	१००%
५८.	फुडकर, श्री. आकाश पांडुरंग (खामगांव)	२	०	१००%

५९.	गाडगीळ, श्री. धनंजय उर्फ सुधीर हरी (सांगली)	०	२	०%
६०.	गायकवाड, श्री. गणपत काळू (कल्याण पूर्व)	२	०	१००%
६१.	गायकवाड, श्री. संजय रामभाऊ (बुलढाणा)	२	०	१००%
६२.	गजवे, श्री. कृष्णा दामाजी (आरमोरी)	०	२	०%
६३.	गावीत, श्रीमती गंजुळा तुळशीराम (साक्री)	२	०	१००%
६४.	गावीत, डॉ. विजयकुमार कृष्णराव (नंदुरवार)	२	०	१००%
६५.	घाडगे-पाटील, श्री. कैलास बाळासाहेब (उस्मानाबाद)	२	०	१००%
६६.	गोगावले, श्री. भरत मारुती (महाड)	०	२	०%
६७.	गोरंटवाल, श्री. कैलास किसनराव (जालना)	२	०	१००%
६८.	गारे, श्री. जयकुमार भगवानराव (माण)	२	०	१००%
६९.	गुठ्टे, श्री. रत्नाकर माणिकराव (गंगाखेड)	२	०	१००%
७०.	हंबर्डे, श्री. मोहनराव मारोतराव (नांदेड दक्षिण)	२	०	१००%
७१.	हिरे, श्रीमती सीमा महेश (नाशिक पश्चिम)	१	१	५०%
७२.	होळी, डॉ. देवराव मादगुजी (गडचिरोली)	२	०	१००%
७३.	जाधव, श्री. भास्कर भाऊराव (गुहागर)	०	२	०%
७४.	जाधव, श्री. चंद्रकांत पंडीत (कोल्हापूर उत्तर)	०	२	०%
७५.	जाधव (पाटील), श्री. मकरंद लक्ष्मणराव (वाई)	०	२	०%
७६.	जाधव, श्रीमती यामिनी यशवंत (भायखळा)	२	०	१००%
७७.	जगताप, श्री. लक्ष्मण पांडूरंग (घिचवड)	२	०	१००%
७८.	जगताप, श्री. संग्राम अरुणकाका (अहमदनगर शहर)	०	२	०%
७९.	जगताप, श्री. संजय चंदुकाका (पुरंदर)	२	०	१००%
८०.	जैन, श्रीमती गीता भरत (मिरा-भाईंदर)	१	१	५०%

८१.	जैस्वाल (वकील), श्री. आशिष नंदकिशोर (रामटेक)	२	०	१००%
८२.	जैस्वाल, श्री. प्रदिप शिवनारायण (औरंगाबाद मध्य)	१	१	५०%
८३.	जोरगेवार, श्री. किशोर गजानन (चंद्रपूर)	०	२	०%
८४.	जवळगावकर पाटील, श्री. माधवराव निवृत्तीराव (हदगाव)	२	०	१००%
८५.	कदम, श्री. राम (घाटकोपर पश्चिम)	०	२	०%
८६.	कदम, श्री. योगेशदादा रामदास (दापोली)	२	०	१००%
८७.	काळे, श्री. आशुतोष अशोकराव (कोपरगाव)	२	०	१००%
८८.	कल्याणकर, श्री. बालाजी देविदासराव (नांदेड उत्तर)	२	०	१००%
८९.	कल्याणशेट्टी, श्री. सचिन पंचप्पा (अक्कलकोट)	२	०	१००%
९०.	कांबळे, श्री. रणजित प्रतापराव (देवळी)	०	२	०%
९१.	कांबळे, श्री. सुनिल ज्ञानदेव (पुणे छावणी)	२	०	१००%
९२.	कानडे, श्री. लहू नाथा (श्रीरामपूर)	२	०	१००%
९३.	कांदे, श्री. सुहास (आण्णा) द्वारकानाथ (नांदगाव)	२	०	१००%
९४.	कारेमोरे, श्री. राजू माणिकराव (तुमसर)	२	०	१००%
९५.	कथोरे, श्री. किसन शंकर (मुरवाड)	२	०	१००%
९६.	केचे, श्री. दादाराव यादवरावजी (आर्ली)	२	०	१००%
९७.	केळकर, श्री. संजय मुकूंद (टाणे)	२	०	१००%
९८.	केराम, श्री. भिमराव रामजी (किनवट)	०	२	०%
९९.	केसरकर, श्री. दिपक वसंतराव (सावंतवाडी)	२	०	१००%
१००.	खाडे, डॉ. सुरेश (भाऊ) दगडू (मिरज)	०	२	०%
१०१.	खोडके, श्रीमती सुलभा संजय (अमरावती)	०	२	०%
१०२.	खोपडे, श्री. कृष्णा पंचम (नागपूर पूर्व)	२	०	१००%

१०३.	खोसकर, श्री. हिरामण भिका (इगतपुरी)	२	०	१००%
१०४.	किणीकर, डॉ. वालाजी प्रल्हाद (अंबरनाथ)	२	०	१००%
१०५.	कोकाटे, अॅड. माणिकराव शिवाजीराव (सिन्नर)	०	२	०%
१०६.	कोळंबकर, श्री. कालीदास निळकंठ (वडाळा)	२	०	१००%
१०७.	कोरे (सावकर), श्री. विनय विलासराव (शाहूवाडी)	२	०	१००%
१०८.	कोरगांवकर, श्री. रमेश गजानन (भांडुप पश्चिम)	२	०	१००%
१०९.	कोरोटे, श्री. सहसराम मारोती (आमगाव)	२	०	१००%
११०.	कोटेचा, श्री. मिहीर चंद्रकांत (मुलुंड)	२	०	१००%
१११.	क्षिरसागर, श्री. संदिप रविंद्र (बीड)	२	०	१००%
११२.	कुचे, श्री. नारायण तिलकचंद (वदनापूर)	२	०	१००%
११३.	कुडाळकर, श्री. मंगेश (कुर्ला)	२	०	१००%
११४.	कुल, अॅड. राहुल सुभाषराव (दोंड)	२	०	१००%
११५.	कुंभारे, श्री. विकास शंकरराव (नागपूर मध्य)	२	०	१००%
११६.	कुणावार, श्री. समीर त्र्यंबकराव (हिंगणघाट)	०	२	०%
११७.	कुटे, डॉ. संजय श्रीराम (जळगाव जामोद)	२	०	१००%
११८.	लहामटे, डॉ. किरण यमाजी (अकोले)	२	०	१००%
११९.	लांडे, श्री. दिलीप भाऊसाहेब (चांदीवली)	२	०	१००%
१२०.	लांडगे, श्री. महेश (दादा) किसन (भोसरी)	२	०	१००%
१२१.	लंके, श्री. निलेश ज्ञानदेव (पारनेर)	२	०	१००%
१२२.	लटके, श्री. रमेश (अंधेरी पूर्व)	२	०	१००%
१२३.	लव्हेकर, डॉ. भारती (वसोवा)	२	०	१००%
१२४.	लोढा, श्री. मंगल प्रभात (मलबार हिल)	२	०	१००%

१२५.	महाजन, श्री. गिरीष दत्तात्रय (जामनेर)	२	०	१००%
१२६.	महाले, श्रीमती श्वेता विद्याधर (चिखली)	२	०	१००%
१२७.	मलिक, श्री. लखन सहदेव (वारिग)	०	२	०%
१२८.	माने, श्री. यशवंत विठ्ठल (मोहोळ)	२	०	१००%
१२९.	मते, श्री. मोहन गोपाळराव (नागपूर दक्षिण)	२	०	१००%
१३०.	मेघे, श्री. समीर दत्तात्रय (हिंगणा)	०	२	०%
१३१.	म्हात्रे, श्रीमती मंदा विजय (बेलापूर)	२	०	१००%
१३२.	मिसाळ, श्रीमती माधुरी साविश (पर्वती)	०	२	०%
१३३.	मोहिते, श्री. दिलीप दत्तात्रय (खेड आळंदी)	२	०	१००%
१३४.	मोरे, श्री. शांताराम तुकाराम (मिबंडी ग्रामीण)	२	०	१००%
१३५.	मुफती, श्री. मोहम्मद इस्माईल अब्दुल खलिक (मालेगाव मध्य)	०	२	०%
१३६.	मुंदडा, श्रीमती नमिता अक्षय (केज)	०	२	०%
१३७.	मुनगंटीवार, श्री. सुधीर साच्चिदानंद (बल्लारपूर)	०	२	०%
१३८.	मुटकुळे, श्री. तान्हाजी सखारामजी (हिंगोली)	२	०	१००%
१३९.	नाईक, श्री. गणेश (ऐरोली)	२	०	१००%
१४०.	नाईक, श्री. इंद्रनिल मनोहर (पुसद)	२	०	१००%
१४१.	नाईक, श्री. मानसिंग फत्तेसिंगराव (शिराळा)	२	०	१००%
१४२.	नाईक, श्री. शिरीषकुमार सुरूपसिंग (नवापूर)	२	०	१००%
१४३.	नाईक, श्री. वैभव विजय (कुडाळ)	२	०	१००%
१४४.	नार्वेकर, अॅड. राहूल सुरेश (कुलाबा)	०	२	०%
१४५.	नवघरे, श्री. चंद्रकांत ऊर्फ राजुभैर्या रमाकांत (वसमत)	२	०	१००%

१४६.	निकम, श्री. शेखर गोविंदराव (चिपळूण)	२	०	१००%
१४७.	निकोले, श्री. यिनोद भिवा (डहाणू)	०	२	०%
१४८.	निलंगेकर-पाटील, श्री. संभाजी दिलीपराव (निलंगा)	२	०	१००%
१४९.	पाचपुते, श्री. बबनराव भिकाजी (श्रीगाँदा)	२	०	१००%
१५०.	पाडवी, श्री. राजेश उदेसिंग (शहादा)	२	०	१००%
१५१.	पारवे, श्री. राजु देवनाथ (उमरेड)	२	०	१००%
१५२.	पटेल, श्री. अमीन (मुंबादेवी)	२	०	१००%
१५३.	पटेल, श्री. राजकुमार दयाराम (मैळघाट)	२	०	१००%
१५४.	पाटील, श्री. अनिल भाईदास (अमळनेर)	२	०	१००%
१५५.	पाटील, श्री. बाबासाहेब मोहनराव (अहमदपूर)	०	२	०%
१५६.	पाटील, श्री. चंद्रकांत (दादा) बच्चू (कोथरुड)	२	०	१००%
१५७.	पाटील, श्री. चंद्रकांत निंबाजी (मुक्ताईनगर)	२	०	१००%
१५८.	पाटील, श्री. यिमणराव रुपचंद (एरंडोल)	०	२	०%
१५९.	पाटील, श्री. किशोर आप्पा (पाचोरा)	०	२	०%
१६०.	पाटील, श्री. कुणालबाबा रोहिदास (धुळे ग्रामीण)	२	०	१००%
१६१.	पाटील (सडोलीकर), श्री. पी.एन. (करवीर)	२	०	१००%
१६२.	पाटील, श्री. प्रमोद (राजु) रतन (कल्याण ग्रामीण)	२	०	१००%
१६३.	पाटील, डॉ. राहुल वेदप्रकाश (परभणी)	२	०	१००%
१६४.	पाटील, श्री. राजेश नरसिंगराव (चंदगड)	२	०	१००%
१६५.	पाटील, श्री. राजेश रघुनाथ (बोईसर)	०	२	०%
१६६.	पाटील, श्री. राणाजगजितसिंह पद्मसिंह (तुळजापूर)	२	०	१००%
१६७.	पाटील, श्री. रविशेठ (पेण)	२	०	१००%

१६८.	पाटील, श्री. ऋतुराज संजय (कोल्हापूर दक्षिण)	०	२	०%
१६९.	पाटील, अँड. शहाजीबापू राजाराम (सांगोले)	०	२	०%
१७०.	पाटील, श्रीमती सुमनताई आर.आर. (आबा) (तासगाव-कवठे महाकाळ)	०	२	०%
१७१.	पाटणी, श्री. राजेंद्र सुखानंद (करंजा)	२	०	१००%
१७२.	पवार, श्री. अभिमन्यु दत्तात्रय (औसा)	२	०	१००%
१७३.	पवार, श्री. अशोक रावसाहेब (शिरूर)	२	०	१००%
१७४.	पवार, श्री. लक्ष्मण माधवराव (गेवराई)	२	०	१००%
१७५.	पवार, श्री. नितीन अर्जुन (ए.टी.) (कलवण)	२	०	१००%
१७६.	पवार, श्री. राजेश (नायगांव)	२	०	१००%
१७७.	पवार, श्री. रोहित (कर्जत जामखेड)	२	०	१००%
१७८.	पावरा, श्री. काशिराम वेचान (शिरपूर)	२	०	१००%
१७९.	फरांदे, श्रीमती देवयानी सुहास (नाशिक मध्य)	२	०	१००%
१८०.	फातर्पेकर, श्री. प्रकाश वेकुठ (चेंबूर)	२	०	१००%
१८१.	पिंपळे, श्री. हरीष मारोतीआप्पा (मूर्तिजापूर)	०	२	०%
१८२.	पोतनीस, श्री. संजय गोविंद (कलिना)	०	२	०%
१८३.	प्रभू, श्री. सुनील (दिडोशी)	२	०	१००%
१८४.	रहांगडाले, श्री. विजय भरतलाल (तिरोरा)	१	१	५०%
१८५.	राजळे, श्रीमती मोनिका राजीव (शेवगाव)	०	२	०%
१८६.	राजपुत, श्री. उदयसिंग सरदारसिंग (कन्नड)	२	०	१००%
१८७.	राणा, श्री. रवि (बडनेरा)	२	०	१००%
१८८.	राणे, श्री. नितेश नारायण (कणकवली)	२	०	१००%
१८९.	राणे, श्री. सुनील दत्तात्रय (बोरिवली)	२	०	१००%

१९०.	राठोड, श्री. तुषार गाविंद (मुखेड)	२	०	१००%
१९१.	राऊत, श्री. राजेंद्र विठ्ठल (वार्शी)	१	१	५०%
१९२.	राऊत, श्री. सुनिल राजाराम (विक्रोळी)	२	०	१००%
१९३.	रावल, श्री. जयकुमार जितेंद्रसिंह (सिंदखेडा)	२	०	१००%
१९४.	रायमुलकर, श्री. संजय भास्कर (मेहकर)	२	०	१००%
१९५.	सागर, श्री. योगेश (चारकोप)	२	०	१००%
१९६.	साकोरे-बोर्डीकर, श्रीमती मेघना दिपक (जितूर)	२	०	१००%
१९७.	साळवी, श्री. राजन प्रभाकर (राजापूर)	२	०	१००%
१९८.	सरनाईक, श्री. प्रताप बाबुराव (ओवळा-माजीवडा)	२	०	१००%
१९९.	सरवणकर, श्री. सदा (माहिम)	२	०	१००%
२००.	ससाने, श्री. नामदेव जयराम (उमरखेड)	२	०	१००%
२०१.	साटम, श्री. अमीत भास्कर (अंधेरी पश्चिम)	२	०	१००%
२०२.	सातपुते, श्री. राम विठ्ठल (माळशिरस)	२	०	१००%
२०३.	सावे, श्री. अतुल मोरेश्वर (औरंगाबाद पूर्व)	२	०	१००%
२०४.	सावंत, श्री. तानाजी जयवंत (पारंदा)	०	२	०%
२०५.	सावंत, श्री. विक्रमसिंह वाळ्हासाहेब (जत)	०	२	०%
२०६.	सावरकर, श्री. रणधीर प्रल्हादराव (अकोला पूर्व)	०	२	०%
२०७.	सावरकर, श्री. टेकचंद श्रावण (कामठी)	२	०	१००%
२०८.	सावकारे, श्री. संजय वामन (भुसावळ)	२	०	१००%
२०९.	सेल्वन, कॅप्टन आर तामिल (सायन कोळीवाडा)	२	०	१००%
२१०.	शाह, श्री. फारुक अन्वर (धुळे शहर)	२	०	१००%
२११.	शाह, श्री. पराग (घाटकोपर पूर्व)	२	०	१००%

२१२.	शेख, श्री. रईस कासम (भिवंडी पूर्व)	२	०	१००%
२१३.	शर्मा, श्री. गोवर्धन मांगीलाल ऊर्फ लालाजी (अकोला पश्चिम)	०	२	०%
२१४.	शेलार, अॅड. आशिष बाबाजी (वांद्रे पश्चिम)	२	०	१००%
२१५.	शेंळके, श्री. सुनिल शंकरराव (मायळ)	१	१	५०%
२१६.	शिंदे, श्री. वबनराव विठ्ठलराव (माढा)	०	२	०%
२१७.	शिंदे, श्री. महेश संभाजीराजे (कोरेगाव)	२	०	१००%
२१८.	शिंदे, श्रीमती प्रणिती सुशीलकुमार (सोलापूर शहर मध्य)	२	०	१००%
२१९.	शिंदे, श्री. संजयमामा विठ्ठलराव (करमाळा)	२	०	१००%
२२०.	शिंदे, श्री. श्यामसुंदर (लोहा)	२	०	१००%
२२१.	शिराळे, श्री. सिध्दार्थ अनिल (शिवाजीनगर)	२	०	१००%
२२२.	शिरसाट, श्री. संजय पांडुरंग (औरंगाबाद पश्चिम)	२	०	१००%
२२३.	सिदिकी, श्री. झीशान बाबा (वांद्रे पूर्व)	२	०	१००%
२२४.	सोळंके, श्री. प्रकाश (दादा) सुंदरराव (माजलगाव)	१	१	५०%
२२५.	सोनवणे, श्रीमती लताबाई चंद्रकांत (चोपडा)	२	०	१००%
२२६.	सुर्वे, श्री. प्रकाश राजाराम (मागाठाणे)	०	२	०%
२२७.	तापकीर, श्री. भिमराव (अण्णा) धोंडीबा (खडकवासला)	२	०	१००%
२२८.	ठाकरे, श्री. विकास पांडुरंग (नागापूर पश्चिम)	१	१	५०%
२२९.	ठाकूर, श्री. हितेंद्र विष्णु (वसई)	०	२	०%
२३०.	ठाकूर, श्री. क्षितीज हितेंद्र (नालासोपारा)	२	०	१००%
२३१.	ठाकूर, श्री. प्रशांत रामशेट (पनवेल)	२	०	१००%
२३२.	ठाकूर, श्रीमती विद्या जयप्रकाश (गोरेगाव)	२	०	१००%

२३३.	शोपटे, श्री. संग्राम अनंतराव (भोर)	२	०	१००%
२३४.	थोरवे, श्री. महेंद्र सदाशिव (कर्जत)	२	०	१००%
२३५.	टिळक, श्रीमती मुक्ता शैलेश (कसबा पेठ)	१	१	५०%
२३६.	टिंगरे, श्री. सुनिल विजय (वडगाव शेरी)	०	२	०%
२३७.	तुपे, श्री. चेतन विठ्ठल (हडपसर)	२	०	१००%
२३८.	वनगा, श्री. श्रीनिवास चिंतामण (पालघर)	२	०	१००%
२३९.	विखे-पाटील, श्री. राधाकृष्ण एकनाथराव (शिर्डी)	२	०	१००%
२४०.	वायकर, श्री. रविद्र दत्ताराम (जोगेश्वरी पूर्व)	२	०	१००%
२४१.	वानखडे, श्री. बळवंत बसवंत (दर्यापूर)	२	०	१००%
२४२.	वरपुडकर, श्री. सुरेश अंवादासराव (पाथरी)	२	०	१००%
२४३.	उईके, श्री. अशोक रामाजी (राळेगांव)	२	०	१००%
२४४.	यादव (लोणीकर), श्री. बबनराव दत्तात्रय (परतूर)	२	०	१००%
२४५.	येरावार, श्री. मदन मधुकर (यवतमाळ)	०	२	०%
२४६.	इनक, श्री. अमित सुभाषराव (रिसोड)	२	०	१००%

*****

विवरण क्रमांक ७

महाराष्ट्र विधानसभेच्या सप्टेंबर, २०२० मध्ये झालेल्या
तृतीय (पावसाळी) अधिवेशनातील कामकाजाचा संक्षिप्त वृत्तांत.

सोमवार, दिनांक ०७ सप्टेंबर, २०२०

विधानसभेची बैठक मुंबई येथील विधानसभेच्या सभागृहात सकाळी ११.०० वाजता माननीय
उपाध्यक्ष श्री. नरहरी झिरवाळ यांच्या अध्यक्षतेखाली सुरु झाली.

अधिवेशनाचा शुभारंभ 'वंदे मातरम्' या गीताच्या समूह गायनाने झाला.

कॅमेराद्वारे चित्रीकरण करणाऱ्यांनी मास्क न घातल्याबाबत

माननीय उपमुख्यमंत्र्यांनी, सभागृहाच्या कामकाजाचे कॅमेराद्वारे चित्रीकरण करणाऱ्यांनी मास्क न लावल्याबाबतचा मुद्दा उपस्थित करून सभागृहात सगळ्यांनी मास्क लावलाच पाहिजे असे सांगितले.

माननीय उपाध्यक्षांनी, "कोरोना कोविड- १९ महामारीच्या पार्श्वभूमीवर हे अधिवेशन घेण्यात येत असल्यामुळे सर्वांना काही खबरदारी घेणे आवश्यक आहे. यादृष्टीने सोशल डिस्टन्सिंगचे पालन करण्याच्या दृष्टीने X खूण केलेल्या आसनावर सन्माननीय सदस्यांनी बसू नये. तसेच, विधान भवन इमारतीमध्ये व सभागृहात मुखपट्टीचा वापर करावा व बोलत असते वेळीसुद्धा मुखपट्टी काढू नये" अशी घोषणा सभागृहात केली.

१. (१) उप मुख्यमंत्र्यांनी, (क) सन २०२० चा अध्यादेश क्रमांक ८- महाराष्ट्र वस्तू व सेवा कर (सुधारणा) अध्यादेश, २०२०, (ख) सन २०२० चा अध्यादेश क्रमांक ११- महाराष्ट्र वस्तू व सेवा कर (दुसरी सुधारणा) अध्यादेश, (ग) सन २०२० चा अध्यादेश क्रमांक १३- महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय, व्यापार, आजीविका व नोकऱ्या यांवरील (कर) सुधारणा अध्यादेश, २०२० आणि (घ) सन २०२० चा अध्यादेश क्रमांक १४ - महाराष्ट्र आकस्मिकता निधी (दुसरी सुधारणा) अध्यादेश, २०२० सभागृहासमोर ठेवले.

(२) ग्रामविकास मंत्र्यांनी, सन २०२० चा अध्यादेश क्रमांक १०- महाराष्ट्र ग्रामपंचायत (सुधारणा) अध्यादेश, २०२० सभागृहासमोर ठेवला.त्ता

(३) नगरविकास मंत्र्यांनी, (क) सन २०२० चा अध्यादेश क्रमांक ७- महाराष्ट्र महानगरपालिकांच्या (राज्यांमध्ये कोरोना कोविड विषाणूच्या सार्वत्रिक महामारीच्या साथीचा प्रसार झाल्यामुळे काही महानगरपालिकांच्या महापौरांच्या व उपमहापौरांच्या) निवडणुका तात्पुरत्या स्वरूपात पुढे ढकलणे अध्यादेश, २०२० आणि (ख) सन २०२० चा अध्यादेश क्रमांक १५- महाराष्ट्र प्रादेशिक नियोजन व नगररचना (सुधारणा) अध्यादेश, २०२० सभागृहासमोर ठेवले.

(४) उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्र्यांनी, सन २०२० चा अध्यादेश क्रमांक ९- महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ (सुधारणा) अध्यादेश, २०२० सभागृहासमोर ठेवला.

(५) महकार मंत्र्यांनी, सन २०२० चा अध्यादेश क्रमांक १२- महाराष्ट्र महकारी संस्था (सुधारणा) अध्यादेश, २०२० सभागृहासमोर ठेवला.

२. (१) सामान्य प्रशासन राज्यमंत्र्यांनी, महाराष्ट्र राज्य लोकसेवा हक्क आयोगाचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा दुसरा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवला.

(२) मदत व पुनर्वसन मंत्र्यांनी, महाराष्ट्र राज्य आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरण यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवला.

३. वित्त व नियोजन मंत्री तथा उपमुख्यमंत्र्यांनी, सन २०२०-२०२१ च्या पुरवणी मागण्या सभागृहास सादर केल्या व भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद २०५ व २०३ आणि खंड ३ अन्वये मिळालेल्या अधिकारात महाराष्ट्राच्या माननीय राज्यपाल महोदयांनी सन २०२०-२०२१ च्या पुरवणी मागण्या विचारात घेण्यात याव्यात, अशी शिफारस या सभागृहास केली आहे असे सांगितले.

मागण्या प्रस्तुत झाल्या.

माननीय उपाध्यक्षांनी, सन २०२०-२०२१ च्या पुरवणी मागण्या सभागृहास सादर करण्यात आलेल्या असून सदर मागण्यांवर चर्चा व मतदान मंगळवार, दिनांक ८ सप्टेंबर, २०२० रोजी हॉर्डेल तसेच सदर दिवशी चर्चा व मतादानासाठी जे विभाग प्राथम्यक्रमाने घेण्यात येतील त्या विभागांवरील कपात सूचना गुरुवार, दिनांक १० सप्टेंबर, २०२० रोजी सायंकाळी ५.०० वाजेपर्यंत स्वीकारल्या जातील, असे घोषित केले.

४. सचिवांनी, विधान परिषदेने कोणत्याही सुधारणेशिवाय पारित केलेली २ विधेयके आणि राज्यपाल महोदयांची संमती मिळालेली ७ विधेयके यांची यादी सभागृहास वाचून दाखविली.

५. माननीय उपाध्यक्षांनी, महाराष्ट्र विधानसभा नियमांतील नियम ८ (१) अन्वये खालील सदस्यांना सभाध्यक्ष तालिकेवर नामनिर्देशित केले

(१) डॉ. बालाजी किणीकर, वि.स.स.

(२) श्री. दौलत दरोडा, वि.स.स.

(३) श्री. संग्राम थोपटे, वि.स.स.

(४) श्री. कालिदास कोळंबकर, वि.स.स.

६. (१) उपमुख्यमंत्र्यांनी, सन २०२० चे वि.स.वि. क्रमांक ३२- महाराष्ट्र वस्तू व सेवा कर (सुधारणा) विधेयक, २०२० सभागृहाच्या अनुमतीने पुरःस्थापित केले.

श्री.देवेंद्र फडणवीस, विरोधी पक्ष नेता, यांनी, सन २०२० चे वि.स.वि.क्रमांक ३३ हे माननीय

उपमुख्यमंत्र्यांनी सभागृहात मांडण्याला विरोध करून त्या मुद्यावर हरकत घेतली. तसेच हे विधेयक पंचायत राज पद्धतीला अनुकूल नसून नागपूर उच्च न्यायालयाने संबंधित अध्यादेशाला स्थगिती दिली असल्याचे सांगितले.

श्री. हसन मुश्रीफ. वि.स.स. यांनी या मुद्याबाबत आपले म्हणणे मांडले.

संसदीय कार्य मंत्र्यांनी, न्यायप्रविष्ट प्रकरणासंदर्भातील विधेयक विधिमंडळाच्या सभागृहामध्ये मांडण्याचा अधिकार असून त्यासाठी कायद्याने कोणतीही बंदी नाही. सदरहू विधेयक मांडण्याचा सरकारला कायदेशीर अधिकार आहे, असे सांगितले.

माननीय उप मुख्यमंत्र्यांनी याबाबत आपले सविस्तर म्हणणे मांडले.

माननीय उपाध्यक्षांनी, उपरोक्त सर्व बाबींचा वस्तुनिष्ठ विचार करून सदरहू विधेयक महाराष्ट्र विधानसभेत पुरःस्थापित करण्याबाबत कोणताही प्रत्यवाय दिसून येत नाही, असा निर्णय दिला.

(२) ग्रामविकास मंत्र्यांनी, सन २०२० चे वि.स.वि.क्रमांक ३३- महाराष्ट्र ग्रामपंचायत (दुसरी सुधारणा) विधेयक, २०२० सभागृहाच्या अनुमतीने पुरःस्थापित केले.

(३) उप मुख्यमंत्र्यांनी, सन २०२० चे वि.स.वि. क्रमांक ३४-महाराष्ट्र वस्तू व सेवा कर (दुसरी सुधारणा) विधेयक, २०२० सभागृहाच्या अनुमतीने पुरःस्थापित केले.

(४) उप मुख्यमंत्र्यांनी, सन २०२० चे वि.स.वि. क्रमांक ३६- महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय, व्यापार, आजीविका व नोकऱ्या यांवरील (कर)(सुधारणा) विधेयक, २०२० सभागृहाच्या अनुमतीने पुरःस्थापित केले.

(५) उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्र्यांनी, सन २०२० चे वि.स.वि. क्रमांक ३५- महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ (सुधारणा) विधेयक, २०२० सभागृहाच्या अनुमतीने पुरःस्थापित केले.

(६) महसूल मंत्र्यांनी, सन २०२० चे वि.स.वि.क्रमांक ३७- भूमिसंपादन, पुनर्वसन व पुनर्वसाहत करताना उचित भरपाईचा आणि पारदर्शकतेचा हक्क (महाराष्ट्र सुधारणा) विधेयक, २०२० सभागृहाच्या अनुमतीने पुरःस्थापित केले.

(७) सहकार मंत्र्यांनी, सन २०२० चे वि.स.वि.क्रमांक ३८- महाराष्ट्र सहकारी संस्था (दुसरी सुधारणा) विधेयक, २०२० सभागृहाच्या अनुमतीने पुरःस्थापित केले.

(८) सहकार मंत्र्यांनी, सन २०२० चे वि.स.वि.क्रमांक ३९- महाराष्ट्र सहकारी संस्था (तिसरी सुधारणा) विधेयक, २०२० सभागृहाच्या अनुमतीने पुरःस्थापित केले.

(९) गृहनिर्माण मंत्र्यांनी, सन २०२० चे वि.स.वि.क्रमांक ४०-महाराष्ट्र वेश्म मालकी. (सुधारणा) विधेयक, २०२० सभागृहाच्या अनुमतीने पुरःस्थापित केले.

(१०) गृहनिर्माण मंत्र्यांनी. सन २०२० चे वि.स.वि.क्रमांक ४१- महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास (सुधारणा) विधेयक. २०२० सभागृहाच्या अनुमतीने पुरःस्थापित केले.

(११) नगरविकास मंत्र्यांनी, सन २०२० चे वि.स.वि.क्रमांक ४२ — महाराष्ट्र प्रादेशिक नियोजन व नगररचना (सुधारणा) विधेयक. २०२० सभागृहाच्या अनुमतीने पुरःस्थापित केले.

७. माननीय मुख्यमंत्र्यांनी, 'भारतरत्न' श्री. प्रणव कामदा मुखर्जी, भारताचे माजी राष्ट्रपती, डॉ. शिवाजीराव भाऊराव पाटील-निलंगेकर, माजी मुख्यमंत्री, श्री. अनिल रामकिसन राठोड, माजी वि.स.स. व माजी राज्यमंत्री, सर्वश्री मधुकर रामचंद्र परिचारक, हरिभाऊ माधव जावळे, सदाशिवराव बापूजी ठाकरे, रामकृष्ण (बाबा) जगन्नाथ पाटील, सितलदास खुबचंद हरचंदानी, सुनील ऊर्फ शिवाजी शामरावजी शिंदे, शामराव भीमराव पाटील, अण्णासाहेब अंबादासराव उढाण, सुरेश गंभीरराव पाटील, रामरतनबापू भरतबापू राऊत, मधुकर शंकर कांबळे व श्रीमती चंद्रकांता वेदप्रकाश गोयल, माजी वि.स.स. यांच्या दुःखद निधनाबद्दल शोक प्रस्ताव मांडला व आपल्या भावना व्यक्त केल्या.

खालील सन्माननीय सदस्यांनी व मंत्र्यांनी आपल्या भावना व्यक्त केल्या-

- (१) श्री. देवेंद्र फडणवीस, विरोधी पक्ष नेता
- (२) श्री. एकनाथ शिंदे, नगरविकास मंत्री
- (३) श्री. बाळासाहेब थोरात, महसूल मंत्री
- (४) श्री. जयंत पाटील, जलसंपदा व लाभक्षेत्र विकास मंत्री
- (५) श्री. अशोक चव्हाण, सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री
- (६) श्री. हरिभाऊ बागडे, वि.स.स.
- (७) श्री. राजेश टोपे, सार्वजनिक आरोग्य मंत्री

माननीय उपाध्यक्षांनी देखील आपल्या भावना व्यक्त केल्या.

सन्माननीय सदस्यांनी दोन मिनिटे स्तब्ध उभे राहून दिवंगत सदस्यांना श्रद्धांजली अर्पण केली.

शोक प्रस्ताव संमत करण्यात आला.

शोक प्रस्तावाची एक प्रत शोकाकुल कुटुंबीयांकडे पाठविण्यात येईल, असे माननीय उपाध्यक्षांनी सांगितले.

मंगळवार, दिनांक ८ सप्टेंबर, २०२०

विधानसभेची बैठक मुंबई येथील विधानसभेच्या सभागृहात सकाळी ११.०० वाजता माननीय उपाध्यक्ष श्री.नरहरी झिरवाळ यांच्या अध्यक्षतेखाली सुरु झाली.

१. सचिवांनी. अतारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी क्रमांक १ ते ११ सभागृहाच्या पटलावर ठेवली.

२. (१) उप मुख्यमंत्र्यांनी. (क) भारताचे नियंत्रक व महालेखापरीक्षक यांचा : (१) सन २०१७ - २०१८ या वर्षाचा वार्षिक तांत्रिक निरीक्षण अहवाल (स्थानिक संस्था) (२) सन २०१८ - २०१९ या वर्षाचा विनियोजन लेखा (३) वित्तीय लेखा खंड - एक व दोन (४) राज्य वित्त व्यवस्थेवरील लेखापरीक्षा अहवाल (५) आर्थिक व महसूल क्षेत्रावर अहवाल (६) सामान्य आणि सामाजिक क्षेत्र व सार्वजनिक उपक्रमांवरील अहवाल आणि (ख) शासनाच्या सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, सार्वजनिक बांधकाम विभाग व आदिवासी विकास विभागांतर्गत संस्थांनी दिनांक १ एप्रिल, २०१९ ते ३१ मार्च, २०२० या कालावधीत घेतलेले कर्ज व त्यावरील व्याजास देण्यात आलेल्या हमी विषयीचे विवरणपत्र सभागृहाच्या पटलावर ठेवले.

(२) महसूल मंत्र्यांनी, विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील नियम ८ अन्वये महसूल व वन विभागाचा सन २०१८ - २०१९ या आर्थिक वर्षातील वैधानिक विकास मंडळनिहाय कार्यक्रमांतर्गत व अनिवार्य प्रत्यक्ष खर्चाचे (अविभाज्य भागासह) विवरणपत्र सभागृहाच्या पटलावर ठेवले.

(३) कौशल्य विकास व उद्योजकता मंत्र्यांनी, विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील नियम ८ अन्वये कौशल्य विकास व उद्योजकता विभागाचा सन २०१८-२०१९ या आर्थिक वर्षातील वैधानिक विकास मंडळनिहाय कार्यक्रमांतर्गत व अनिवार्य प्रत्यक्ष खर्चाचे (अविभाज्य भागासह) विवरणपत्र सभागृहाच्या पटलावर ठेवले.

(४) संसदीय कार्य मंत्र्यांनी. (क) विधानसभेच्या सन २०२० च्या दुसऱ्या (अर्थसंकल्पीय) अधिवेशनात दिनांक २४ फेब्रुवारी, २०२० ते दिनांक १४ मार्च, २०२० या कालावधीत मा. मंत्री / मा. राज्यमंत्री महोदयांनी विधानसभा सभागृहात दिलेल्या एकूण २९९ आश्वासनांची यादी, तसेच सन २०२० चे दुसरे (अर्थसंकल्पीय) अधिवेशन संस्थगित झाल्यानंतर पूर्तता करण्यात आलेल्या एकूण ८९ आश्वासनांच्या पूर्ततेची यादीसह विवरणपत्रे आणि (ख) विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील नियम ८ अन्वये संसदीय कार्य विभागाचा सन २०१८ - २०१९ या आर्थिक वर्षातील वैधानिक विकास मंडळनिहाय अनिवार्य प्रत्यक्ष खर्चाचे (अविभाज्य भागासह) विवरणपत्र सभागृहाच्या पटलावर ठेवले.

३. उप मुख्यमंत्र्यांनी, "पुरवणी मागण्यांवरील चर्चा व मतदानाच्या संदर्भात विधानसभा नियमांतील नियम २६० (२) मधील तीन दिवसांच्या कालावधीबाबतची जी तरतूद आहे ती महाराष्ट्र विधानसभा नियमांतील नियम ५७ अन्वये स्थगित करण्यात यावी." असा प्रस्ताव मांडला.

प्रस्ताव मतास टाकून संमत झाला.

४. वैद्यकीय शिक्षण मंत्र्यांनी, "राज्यातील आरोग्य विज्ञान पदवी अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशाबाबत." म.वि.स. नियम ४७ अन्वये निवेदन केले.

एचबी १७९७-४अ

५. श्री. प्रताप सरनाईक, वि.स.स. यांनी, "माननीय मुख्यमंत्री, मंत्रिमंडळातील सदस्य व इतर सन्माननीय सदस्य यांचा एकेरी शब्दात उल्लेख करणे, " या विषयाबाबत श्री. अर्णब गोस्वामी, संपादक, वृत्त निवेदक व कार्यक्रम सूत्र संचालक, रिपब्लिक टी.व्ही. वृत्तवाहिनी यांचेविरुद्ध विशेषाधिकार भंगाची सूचना दिली असल्याचे माननीय उपाध्यक्षांनी सांगितले.

श्री. प्रताप सरनाईक, वि.स.स. यांनी यासंदर्भात आपले म्हणणे मांडले.

या सूचनेवर योग्य तो निर्णय घेण्यात येईल असे माननीय उपाध्यक्षांनी सांगितले.

संसदीय कार्य मंत्र्यांनी याबाबत खुलासा केला.

सभागृहात गोंधळसदृश परिस्थिती निर्माण झाल्यामुळे सभागृहाची बैठक माननीय उपाध्यक्षांनी १० मिनिटांसाठी स्थगित केली.

सभागृहाची बैठक सकाळी ११ वाजून २५ मिनिटांनी १० मिनिटांसाठी स्थगित झाली.

स्थगितानंतर सभागृहाची बैठक सकाळी ११ वाजून ३५ मिनिटांनी पुन्हा सुरु झाली.

अत्र, नागरीपुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्र्यांनी, "सभागृहात हक्कभंग ठराव मांडण्यात आला. त्यानंतर गोंधळामध्ये सभागृहाची बैठक स्थगित झाली त्यामुळे या हक्कभंग ठरावावर काय निर्णय घेण्यात आला हे सभागृहाला अवगत करण्यात यावे." इ.बाबत मुद्दा उपस्थित केला.

यासंदर्भात "हक्कभंग समिती अद्याप घटित झालेली नाही, त्यामुळे या हक्कभंग ठरावावर योग्य तो निर्णय देण्यात येईल असा निर्णय देण्यात आला आहे." असे माननीय उपाध्यक्षांनी सांगितले.

श्री. प्रताप सरनाईक, वि.स.स. यांनी, "सभागृहात दिलेल्या निदेशानुसार गृह मंत्र्यांकडून करावयाचे निवेदन." इ.बाबत माहितीचा मुद्दा उपस्थित केला.

६. माननीय उपाध्यक्षांनी गृह विभागाच्या मागण्या म्हणजे मागण्या क्रमांक बी - १, बी - २, महसूल व वन विभागाच्या मागण्या म्हणजे मागण्या क्रमांक सी - १, सी - ६, सी-७, कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभागाच्या मागण्या म्हणजे मागण्या क्रमांक डी-३, डी- ४, डी- ५, डी-६, नगरविकास विभागाच्या मागण्या म्हणजे मागण्या क्रमांक एफ-५, वित्त विभागाच्या मागण्या म्हणजे मागण्या क्रमांक जी - १, जी - ५, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभागाच्या मागण्या म्हणजे मागण्या क्रमांक के - ११, ग्रामविकास विभागाच्या मागण्या म्हणजे मागण्या क्रमांक एल-३. अत्र, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभागाच्या मागण्या म्हणजे मागण्या क्रमांक एम - २, नियोजन विभागाच्या मागण्या म्हणजे मागण्या क्रमांक ओ - ३, ओ - १८, ओ - १६, ओ-१०, सार्वजनिक आरोग्य विभागाच्या मागण्या म्हणजे मागण्या क्रमांक आर - १, आर - ३, वैद्यकीय शिक्षण आणि औषधिद्रव्ये विभागाच्या मागण्या म्हणजे मागण्या क्रमांक एस - १, आदिवासी विकास विभागाच्या मागण्या म्हणजे मागण्या क्रमांक टी - ५, सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभागाच्या मागण्या म्हणजे मागण्या क्रमांक व्ही - २, उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाच्या मागण्या म्हणजे मागण्या क्रमांक डब्ल्यू - ४, डब्ल्यू - ६ चर्चेला घेण्यात येतील असे सांगितले.

मागण्यांवरील एकत्रित चर्चेची कार्यपद्धती माननीय उपाध्यक्षांनी विशद केली. विभागाच्या मागण्यांचा तपशील सन्माननीय सदस्यांना टपालखणाद्वारे वितरित करण्यात आला आहे. कपात सूचना

देण्याची मुदत गुरुवार. दिनांक १० सप्टेंबर, २०२० रोजी सायंकाळी ५-०० वाजेपर्यंत निश्चित करण्यात आलेली आहे. मान्य कपात सूचनांची यादी सन्माननीय सदस्यांना स्वतंत्रपणे वितरित करण्यात येईल व आता चॅला सुरुवात होईल असे माननीय उपाध्यक्षांनी सांगितले.

सभागृहात गोंधळसदृश परिस्थिती निर्माण झाल्याने माननीय उपाध्यक्षांनी सभागृहाची बैठक अर्ध्या तासासाठी स्थगित केली.

सभागृहाची बैठक सकाळी ११ वाजून ४३ मिनिटांनी ३० मिनिटांकरिता स्थगित झाली.

स्थगितीनंतर सभागृहाची बैठक दुपारी १२ वाजून १३ मिनिटांनी पुन्हा सुरु झाली.

सभागृहात गोंधळसदृश परिस्थिती निर्माण झाल्याने माननीय उपाध्यक्षांनी सभागृहाची बैठक अर्ध्या तासासाठी पुन्हा स्थगित केली.

सभागृहाची बैठक दुपारी १२ वाजून १७ मिनिटांनी ३० मिनिटांकरिता स्थगित झाली.

स्थगितीनंतर सभागृहाची बैठक दुपारी १२ वाजून ४७ मिनिटांनी पुन्हा सुरु झाली.

गृह मंत्र्यांनी, "वास्तुविशारद श्री. अन्वय नाईक आत्महत्या प्रकरणाबाबत," म.वि.स. नियम ४७ अन्वये निवेदन केले.

अनुदानाच्या मागण्यांवरील चर्चा पुढे सुरु झाली.

उपरोक्त विभागांच्या मागण्यांवरील एकत्रित चर्चेत खालील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला.

(१) श्री. देवेंद्र फडणवीस (विरोधी पक्षनेते)

सार्वजनिक आरोग्य मंत्री, वित्त व नियोजन मंत्री, गृह मंत्री, महसूल मंत्री, नगरविकास मंत्री, मदत व पुनर्वसन मंत्री, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग मंत्री, ग्रामविकास मंत्री, ऊर्जा मंत्री, कृषी मंत्री, वने मंत्री, आदिवासी विकास मंत्री, सहकार मंत्री, राज्य उत्पादन शुल्क राज्यमंत्री, पशुसंवर्धन, दुग्धविकास व मत्स्यव्यवसाय राज्यमंत्री, रोजगार हमी मंत्री यांनी चर्चेस उत्तर दिले.

माननीय उपाध्यक्षांनी गृह विभागाच्या मागण्या म्हणजे मागण्या क्रमांक बी-१, बी - २, महसूल व वन विभागाच्या मागण्या म्हणजे मागण्या क्रमांक सी - १, सी - ६, सी - ७, कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभागाच्या मागण्या म्हणजे मागण्या क्रमांक डी - ३, डी - ४, डी-५, डी-६, नगरविकास विभागाच्या मागण्या म्हणजे मागण्या क्रमांक एफ-५, वित्त विभागाच्या मागण्या म्हणजे मागण्या क्रमांक जी - १, जी-५, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभागाच्या मागण्या म्हणजे मागण्या क्रमांक के - ११, ग्रामविकास विभागाच्या मागण्या म्हणजे मागण्या क्रमांक एल - ३, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभागाच्या मागण्या म्हणजे मागण्या क्रमांक एम - २, नियोजन विभागाच्या मागण्या म्हणजे मागण्या क्रमांक ओ - ३, ओ - १८, ओ - ५६, ओ - १०, सार्वजनिक आरोग्य विभागाच्या मागण्या म्हणजे मागण्या क्रमांक आर - १, आर - ३, वैद्यकीय शिक्षण आणि औषधिद्रव्ये विभागाच्या मागण्या म्हणजे मागण्या क्रमांक एस - १, आदिवासी विकास विभागाच्या मागण्या म्हणजे मागण्या क्रमांक टी - ५, सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभागाच्या मागण्या म्हणजे मागण्या क्रमांक व्ही - २, उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाच्या मागण्या म्हणजे मागण्या क्रमांक डब्ल्यू - ४, डब्ल्यू - ६ आजच्या दिवसाच्या कामकाज पत्रिकेसोबतच्या सूचीत दर्शविल्याप्रमाणे एकत्रितपणे मतास टाकल्या.

मागण्या मतास टाकून संमत झाल्या.

७. (अ) पुरःस्थापनार्थ, विचार, खंडशः विचार व संमत करणे :—

वित्त मंत्र्यांनी. सन २०२० चे वि. स. विधेयक क्रमांक ४३ - महाराष्ट्र (द्वितीय पुरवणी) विनियोजन विधेयक, २०२० मांडले व सदर विधेयक विचारात घेण्यात यावे असा प्रस्ताव मांडला.

प्रश्न प्रस्तुत झाला.

उपरोक्त विधेयकावरील चर्चेत खालील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला.

(१) श्री. देवेंद्र फडणवीस (विरोधी पक्षनेते)

वित्त मंत्र्यांनी चर्चेस उत्तर दिले.

प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यात आले.

खंडशः विचारानंतर उपरोक्त विधेयक संमत झाले.

(ब) विचार, खंडशः विचार व संमत करणे :

(१) वित्त मंत्र्यांनी. सन २०२० चे वि. स. विधेयक क्रमांक ३२ — महाराष्ट्र वस्तू व सेवा कर (सुधारणा) विधेयक, २०२० विचारात घेण्यात यावे असा प्रस्ताव मांडला.

उपरोक्त विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रश्न मतास टाकण्यात आला.

प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

उपरोक्त विधेयक खंडशः विचारात घेण्यात आले.

खंडशः विचारानंतर उपरोक्त विधेयक संमत झाले.

(२) वित्त मंत्र्यांनी. सन २०२० चे वि. स. विधेयक क्रमांक ३४ — महाराष्ट्र वस्तू व सेवा कर (दुसरी सुधारणा) विधेयक, २०२० विचारात घेण्यात यावे असा प्रस्ताव मांडला.

उपरोक्त विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रश्न मतास टाकण्यात आला.

प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

उपरोक्त विधेयक खंडशः विचारात घेण्यात आले.

खंडशः विचारानंतर उपरोक्त विधेयक संमत झाले.

(३) वित्त मंत्र्यांनी. सन २०२० चे वि. स. विधेयक क्रमांक ३६ - महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय, व्यापार, आजीविका व नोकऱ्या यांवरील कर (सुधारणा) विधेयक, २०२० विचारात घेण्यात यावे असा प्रस्ताव मांडला.

उपरोक्त विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रश्न मतास टाकण्यात आला.

प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

उपरोक्त विधेयक खंडशः विचारात घेण्यात आले.

खंडशः विचारानंतर उपरोक्त विधेयक संमत झाले.

(४) उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्र्यांनी, सन २०२० चे वि. स. विधेयक क्रमांक ३५ - महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ (सुधारणा) विधेयक, २०२० विचारात घेण्यात यावे असा प्रस्ताव मांडला.

उपरोक्त विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रश्न मतास टाकण्यात आला.

प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

उपरोक्त विधेयक खंडशः विचारात घेण्यात आले.

खंडशः विचारानंतर उपरोक्त विधेयक संमत झाले.

(५) ग्रामविकास मंत्र्यांनी, सन २०२० चे वि. स. विधेयक क्रमांक ३३ - महाराष्ट्र ग्रामपंचायत (दुसरी सुधारणा) विधेयक, २०२० विचारात घेण्यात यावे असा प्रस्ताव मांडला.

प्रश्न प्रस्तुत झाला.

विधेयकावरील चर्चेत खालील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला.

(१) श्री. देवेंद्र फडणवीस, विरोधी पक्ष नेते

ग्रामविकास मंत्र्यांनी चर्चेस उत्तर दिले.

प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यात आले.

खंडशः विचारानंतर उपरोक्त विधेयक संमत झाले.

(६) सहकार मंत्र्यांनी, सन २०२० चे वि. स. विधेयक क्रमांक ३८ - महाराष्ट्र सहकारी संस्था (दुसरी सुधारणा) विधेयक, २०२० विचारात घेण्यात यावे असा प्रस्ताव मांडला.

प्रश्न प्रस्तुत झाला.

विधेयकावरील चर्चेत खालील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला.

(१) श्री. हरिभाऊ बागडे

सहकार मंत्र्यांनी चर्चेस उत्तर दिले.

प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यात आले.

खंडशः विचारानंतर उपरोक्त विधेयक संमत झाले.

(७) नगरविकास मंत्र्यांनी. सन २०२० चे वि. स. विधेयक क्रमांक ४२ - महाराष्ट्र प्रादेशिक नियोजन व नगररचना (सुधारणा) विधेयक. २०२० विचारात घेण्यात यावे असा प्रस्ताव मांडला.

उपरोक्त विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रश्न मतास टाकण्यात आला.

प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

उपरोक्त विधेयक खंडशः विचारात घेण्यात आले.

खंडशः विचारानंतर उपरोक्त विधेयक संमत झाले.

(८) महसूल मंत्र्यांनी. सन २०२० चे वि. स. विधेयक क्रमांक ३७ — भूमिसंपादन. पुनर्वसन व पुनर्वसाहत करताना उचित भरपाईचा आणि पारदर्शकतेचा हक्क (महाराष्ट्र सुधारणा) विधेयक. २०२० विचारात घेण्यात यावे असा प्रस्ताव मांडला.

उपरोक्त विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रश्न मतास टाकण्यात आला.

प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

उपरोक्त विधेयक खंडशः विचारात घेण्यात आले.

खंडशः विचारानंतर उपरोक्त विधेयक संमत झाले.

(९) गृहनिर्माण मंत्र्यांनी. सन २०२० चे वि. स. विधेयक क्रमांक ४१ — महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्र विकास (सुधारणा) विधेयक. २०२० विचारात घेण्यात यावे असा प्रस्ताव मांडला.

प्रश्न प्रस्तुत झाला.

विधेयकावरील चर्चेत खालील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला.

(१) अॅड. आशिष शेलार

(२) श्री. सुनील प्रभू

(३) श्री. योगेश सागर

(४) श्री. सदा सरवणकर

(५) श्री. अतुल भातखळकर

(६) श्री. पराग अळवणी

गृहनिर्माण मंत्र्यांनी चर्चेस उत्तर दिले.

प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यात आले.

खंडशः विचारानंतर उपरोक्त विधेयक संमत झाले.

(१०) गृहनिर्माण मंत्र्यांनी. सन २०२० चे वि. स. विधेयक क्रमांक ४० - महाराष्ट्र वेश्म मालकी (सुधारणा) विधेयक, २०२० विचारात घेण्यात यावे असा प्रस्ताव मांडला.

उपरोक्त विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रश्न मतास टाकण्यात आला.

प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

उपरोक्त विधेयक खंडशः विचारात घेण्यात आले.

खंडशः विचारानंतर उपरोक्त विधेयक संमत झाले.

(११) सहकार मंत्र्यांनी. सन २०२० चे वि. स. विधेयक क्रमांक ३९ - महाराष्ट्र सहकारी संस्था (तिसरी सुधारणा) विधेयक, २०२० विचारात घेण्यात यावे असा प्रस्ताव मांडला.

प्रश्न प्रस्तुत झाला.

विधेयकावरील चर्चेत खालील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला.

(१) श्री. देवेंद्र फडणवीस, विरोधी पक्ष नेते

(२) श्री. प्रशांत ठाकूर

सहकार मंत्र्यांनी चर्चेस उत्तर दिले.

विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री. देवेंद्र फडणवीस, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव मांडण्यात आला नाही.

प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यात आले.

खंडशः विचारानंतर उपरोक्त विधेयक संमत झाले.

(क) विधानपरिषदेने संमत केल्यास विचार. खंडशः विचार व संमत करणे :-

विधि व न्याय राज्यमंत्र्यांनी. सन २०२० चे वि. प. विधेयक क्रमांक ६ - महाराष्ट्र सार्वजनिक विश्वस्तव्यवस्था (सुधारणा) विधेयक, २०२० विचारात घेण्यात यावे असा प्रस्ताव मांडला.

उपरोक्त विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रश्न मतास टाकण्यात आला.

प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

उपरोक्त विधेयक खंडशः विचारात घेण्यात आले.

खंडशः विचारानंतर उपरोक्त विधेयक संमत झाले.

माननीय मुख्यमंत्र्यांनी. कोव्हीड - १९ च्या पार्श्वभूमीवर 'माझे कुटुंब माझी जबाबदारी' या मोहीमेची घोषणा केली.

माननीय उपाध्यक्षांनी. कोव्हीड - १९ महामारीच्या पार्श्वभूमीवर मुंबई येथे सोमवार. दिनांक ७ सप्टेंबर, २०२० ते मंगळवार. दिनांक ८ सप्टेंबर, २०२० या २ दिवसांच्या अल्पकालावधीच्या पावसाळी अधिवेशनातील सत्र कालावधीत झालेल्या कामकाजाचा आढावा सभागृहात वाचून दाखविला.

माननीय उपाध्यक्षांनी. "महाराष्ट्र विधानसभेने पुढील सोमवार. दिनांक ७ डिसेंबर, २०२० रोजीपासून

नागपूर येथील विधान भवन येथे घेण्यात यावे. अशी शिफारस राज्यपालांकडे करण्याचे ठरले आहे." असे जाहीर केले.

माननीय उपाध्यक्षांनी सत्र-समाप्तीसंबंधीचा राज्यपालांचा पुढील संदेश वाचून दाखविला.

" मी. भगत सिंह कोश्यारी, महाराष्ट्राचा राज्यपाल, भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद १७४, खंड (२), उपखंड (क) अन्वये मला प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून, याद्वारे मंगळवार, दिनांक ८ सप्टेंबर, २०२० रोजी होणाऱ्या सभागृहाच्या बैठकीच्या समाप्तीवरोबरच महाराष्ट्र विधानसभेचे अधिवेशन संस्थगित करीत आहे. "

यानंतर " राष्ट्रगीत" म्हणण्यात आले.

विधानसभेचे अधिवेशन सायंकाळी ५ वाजून ४२ मिनिटांनी संस्थगित झाले.

विधान भवन,
मुंबई,
दिनांक ८ सप्टेंबर, २०२०.

राजेन्द्र भागवत,
सचिव,
महाराष्ट्र विधानसभा.

विवरण क्रमांक - ८

महाराष्ट्र विधानसभेच्या नियम ८ (१) अन्वये सोमवार, दिनांक ७ सप्टेंबर, २०२० रोजी नामनिर्देशित केलेली सभाध्यक्षांची तालिका :-

- (१) श्री. बालाजी किणीकर
- (२) श्री. दौलत दरोडा
- (३) श्री.संग्राम थोपटे
- (४) श्री. कालिदास कोळंबकर

विवरण क्रमांक -९

विविध समित्यांवर/संस्थांवर/मंडळांवर/विद्यापीठांवर
सदस्यांची निवडणूक व नामनियुक्ती

निरंक

विवरण क्रमांक - १०
विविध समित्यांच्या बैठकी

अ.क्र.	समितीचे नाव	बैठकीचा वार व दिनांक	बैठकीत झालेले कामकाज
(१)	(२)	(३)	(४)
(१)	कामकाज सल्लागार समिती	बुधवार, दिनांक १० जून, २०२०	<p>विधानसभा कामकाज सल्लागार समितीची बैठक बुधवार, दिनांक १० जून, २०२० रोजी दुपारी ०३.०० वाजता विधान भवन प्रांगण, मुंबई येथे झाली. सदर बैठकीत पुढीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात आले :-</p> <ol style="list-style-type: none"> १. दिनांक २२ जून, २०२० रोजी पूर्वनिर्धारित विधानमंडळाचे आगामी पावसाळी अधिवेशन कोविड-१९ विषाणू प्रादुर्भावाच्या पार्श्वभूमीवर आता सोमवार दि. ३ ऑगस्ट, २०२० रोजी पासून विधान भवन, मुंबई येथे आयोजित करण्यात यावे. पुरवणी मागण्या मंजूर करण्यासाठी आवश्यकता असल्यास तत्पूर्वी एक दिवसाचे अधिवेशन बोलविण्यात यावे. २. विधानसभेच्या दि. २२ जून, २०२० रोजी पासून सुरू होणाऱ्या प्रस्तावित अधिवेशनासाठी जारी करण्यात आलेल्या प्रश्नांच्या चक्रानुक्रमानुसार विधानमंडळ सचिवालयाकडे प्राप्त झालेले व कार्यवाही करण्यात येऊन तारार्कित स्वीकृत झालेले प्रश्न फेरविचारांती अतारार्कित स्वीकृत करण्यात यावेत.
(२)	कामकाज सल्लागार समिती	मंगळवार, दिनांक २८ जुलै, २०२०	<p>विधानसभा कामकाज सल्लागार समितीची बैठक मंगळवार, दिनांक २८ जुलै, २०२० रोजी दुपारी ०३.०० वाजता विधान भवन प्रांगण, मुंबई येथे झाली. सदर बैठकीत पुढीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात आले:-</p> <ol style="list-style-type: none"> १) कोविड-२०१९ विषाणूच्या प्रसाराच्या पार्श्वभूमीवर महाराष्ट्र विधानसभेचे आगामी पावसाळी अधिवेशन, दिनांक ३ ऑगस्ट, २०२० ऐवजी सोमवार, दिनांक ७ सप्टेंबर, २०२० रोजी घेण्यात येईल, अशी शिफारस शासनास करण्यात यावी. २) दिनांक ३ ऑगस्ट, २०२० च्या अधिवेशन केलेल्या अधिवेशनासंदर्भात विधानमंडळ सचिवालयात प्राप्त झालेले तारार्कित प्रश्न, लक्षवेधी सूचना, अशासकीय ठराव इत्यादी व्यपगत न होता ते आहे तसेच कार्यवाहीत राहतील. ३) दिनांक ७ सप्टेंबर, २०२० पासून आयोजित करण्यात येणाऱ्या पावसाळी अधिवेशनासाठी विधानसभा कामकाज सल्लागार समितीची आगामी बैठक ऑगस्ट महिन्याच्या शेवटच्या आठवड्यामध्ये घेण्यात यावी.
(३)	कामकाज सल्लागार समिती	मंगळवार, दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२०	<p>विधानसभा कामकाज सल्लागार समितीची बैठक मंगळवार, दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२० रोजी दुपारी ०३.०० वाजता विधान भवन प्रांगण, मुंबई येथे झाली. सदर बैठकीत पुढीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात आले :-</p> <ol style="list-style-type: none"> १) कोविड-२०१९ विषाणूच्या प्रसाराच्या पार्श्वभूमीवर महाराष्ट्र विधानसभेच्या आगामी पावसाळी अधिवेशनाचा कालावधी

			<p>दोन दिवसांचा म्हणजेच सोमवार, दिनांक ७ सप्टेंबर, २०२० व मंगळवार, दिनांक ८ सप्टेंबर, २०२० असा निश्चित करण्यात आला.</p> <p>२) सदरहू अधिवेशनात फक्त पुरवणी मागण्या व शासकीय विधेयके घेण्याचे निश्चित करण्यात आले. तारारंकित प्रश्न हे व्यपगत न करता फेरविचारांती अतारारंकित स्विकृत करण्यात येऊन त्यांची उत्तरे सदस्यांना पाठविण्याचा निर्णय झाला. तसेच अशासकीय ठराव व्यपगत न करण्याचा देखील निर्णय झाला. या अधिवेशनाचा अल्प कालावधी लक्षात घेता लक्षवेधी सूचना, तसेच अन्य अशासकीय प्रस्ताव घेण्यात येणार नाही असे ठरविण्यात आले.</p> <p>३) सन्माननीय सदस्यांकरीता सभागृहातील आसन व्यवस्था करताना विशिष्ट शारिरीक अंतर राखण्याच्या दृष्टीने मुख्य सभागृह तसेच प्रेक्षक व विद्यार्थी गॅलरी अशा तीन ठिकाणी सदस्यांकरीता आसन व्यवस्था करण्यात येईल. सदस्यांची ज्येष्ठता लक्षात घेऊन उपरोक्त प्रमाणे आसन व्यवस्था करण्यात येईल.</p> <p>४) अधिवेशनाला उपस्थित राहणाऱ्या सदस्यांनी कोरोना विषाणू संसर्ग नसल्याबाबतचा अधिवेशनाच्या अगदी लागतपूर्वीचा अधिकृत प्रयोगशाळेचा अहवाल या सचिवालयकडे सादर करणे आवश्यक राहिल. अधिवेशन कालावधीत सदस्यांसोबत स्वीय सहायकांना विधानभवन इमारतीत प्रवेश करण्याची देण्यात आलेली अनुमती स्थगित ठेवण्यात येईल तसेच मा.मंत्री महोदयांसोबत फक्त एकच खाजगी सचिव/स्वीय सहायकाला विधान भवन इमारतीत प्रवेश देण्यात येईल.</p> <p>५) ज्या सदस्यांना आमदार निवासातील सदरनिकांचे वाटप करण्यात आलेले नाही अशा सदस्यांच्या निवासाकरिता त्यांना देण्यात येणाऱ्या भत्याऐवजी खाजगी हॉटेलची व्यवस्था करण्याचा निर्णय घेण्यात आला.</p> <p>६) अधिवेशन कालावधीत सदस्यांच्या वाहनचालकांकरिता तसेच स्वीय सहायकांच्या बसण्याची व उपहारगृहाची व्यवस्था करण्याचा निर्णय घेण्यात आला.</p> <p>७) अधिवेशन काळात संपूर्ण सभागृह सॅनिटाईज करण्यात यावे तसेच अधिवेशनाला उपस्थित राहणाऱ्या सदस्यांना फेसशिल्ड, सॅनिटायजर्स, हॅडग्लोव्हज, इत्यादीचे किट उपलब्ध करून देण्यात यावे असा देखील निर्णय घेण्यात आला.</p>
--	--	--	---

विवरण क्रमांक ११
शासकीय विधेयकांसंबंधी सांख्यिकीय माहिती
सन २०२० चे वृत्तीय (पावसाळी) अधिवेशन

अ. क्र.	विधेयकांची संख्या आणि क्रमांक	विभाग	प्रभारी मंत्री	प्र.स्थापनेचा दिनांक	असाधारण गैरप्रकारत प्रसिद्ध झाल्याचा दिनांक	प्र.स्थापित झालेल्या विधेयकांसंबंधी प्रस्ताव	विधानसभेत संमत झाल्याचा दिनांक	विधानपरिषदेत संमत झाल्याचा दिनांक	दुरुली सुचविण्याचा संस्थ्यांची संख्या	दुरुलीची एकूण संख्या	मांडण्यात आलेल्या दुरुल्य़ांचा संख्या	अंतिमय क्रमांक	जेता
१	सन २०२० चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३२ - महाराष्ट्र वस्ती व सेवा कर (सुधारणा) विधेयक, २०२०	वित्त	श्री. अजित पवार	७/०९/२०२०	७/०९/२०२०	विचाराने घ्यावे, सुडघ्याः विचाराने घ्यावे, संमत करणाऱ्यात यावे (संमत)	८/०९/२०२०	८/०९/२०२०				सन २०२० चा महा अंतिमय क्र. ८	
२	सन २०२० चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३३ - महाराष्ट्र ग्रामपंचायत (सुधारणा) विधेयक, २०२०	ग्रामविकास	श्री. हसन मुश्रीफ	७/०९/२०२०	७/०९/२०२०	विचाराने घ्यावे, सुडघ्याः विचाराने घ्यावे, संमत करणाऱ्यात यावे (संमत)	८/०९/२०२०	८/०९/२०२०				सन २०२० चा महा अंतिमय क्र. ९	
३	सन २०२० चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३४ - महाराष्ट्र वस्ती व सेवा कर (दुसरी सुधारणा) विधेयक, २०२०	वित्त	श्री. अजित पवार	७/०९/२०२०	७/०९/२०२०	विचाराने घ्यावे, सुडघ्याः विचाराने घ्यावे, संमत करणाऱ्यात यावे (संमत)	८/०९/२०२०	८/०९/२०२०				सन २०२० चा महा अंतिमय क्र. ११	
४	सन २०२० चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३५ - महाराष्ट्र सांबंर्जनिक विधानट (सुधारणा) विधेयक, २०२०	उच्च शिक्षण	श्री. उजय सामंत	७/०९/२०२०	७/०९/२०२०	विचाराने घ्यावे, सुडघ्याः विचाराने घ्यावे, संमत करणाऱ्यात यावे (संमत)	८/०९/२०२०	८/०९/२०२०				सन २०२० चा महा अंतिमय क्र. ९	

अ. क्र.	विद्यार्थीको संज्ञा आणि क्रमांक	विभाग	प्रभारी मंत्री	पूर-स्थापना दिनांक	असमाधान गजपत्रात प्रसिद्ध आल्याचा दिनांक	पूर-स्थापना आल्याचा दिनांक	समस्त श्राव्याचा दिनांक	विधानसभेत श्राव्याचा दिनांक	दुरुमी सुविधाया सदस्याची संख्या	दुरुम्याची एकूण संख्या	भाडपत्रात आल्या दुरुम्यांची संख्या	अंतिम क्रमांक	श्रेणी
५	सन २०२० चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३६ - महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय, व्यापार, आजीविका व नोकऱ्या यावरील कर (सुधारणा) विधेयक, २०२०	दिवस	श्री. अशोक पवार	७/०९/२०२०	७/०९/२०२०	विधानसभेत आय. सुट्ट्या विधानसभेत आय. सुट्ट्या आय. सुट्ट्या करणवाले आय. (समन)	८/०९/२०२०	८/०९/२०२०				सन २०२० चा महा आभिनव क्र. १३	
६	सन २०२० चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३७ - भूमिपारत, पुनर्वसन व पुनर्वासित उचित भरपाईचा आणि पाठशेकतया हक्क (महाराष्ट्र सुधारणा) विधेयक, २०२०	सहकारी	श्री. बाळासाहेब थोरात	७/०९/२०२०	७/०९/२०२०	विधानसभेत आय. सुट्ट्या विधानसभेत आय. सुट्ट्या आय. सुट्ट्या करणवाले आय. (समन)	८/०९/२०२०	८/०९/२०२०				सन २०२० चा महा आभिनव क्र. १३	
७	सन २०२० चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३८ - महाराष्ट्र सहकारी संस्था (दुरुमी सुधारणा) विधेयक, २०२०	महत्कार	श्री. बाळासाहेब थोरात	७/०९/२०२०	७/०९/२०२०	विधानसभेत आय. सुट्ट्या विधानसभेत आय. सुट्ट्या आय. सुट्ट्या करणवाले आय. (समन)	८/०९/२०२०	८/०९/२०२०				सन २०२० चा महा आभिनव क्र. १३	
८	सन २०२० चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३९ - महाराष्ट्र सहकारी संस्था (दुरुमी सुधारणा) विधेयक, २०२०	महत्कार	श्री. बाळासाहेब थोरात	७/०९/२०२०	७/०९/२०२०	विधानसभेत आय. सुट्ट्या विधानसभेत आय. सुट्ट्या आय. सुट्ट्या करणवाले आय. (समन)	८/०९/२०२०	८/०९/२०२०				सन २०२० चा महा आभिनव क्र. १३	
९	सन २०२० चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ४० - महाराष्ट्र वृष्य मानकी (सुधारणा) विधेयक, २०२०	पूर नियमण	श्री. जितेंद्र आव्हाड	७/०९/२०२०	७/०९/२०२०	विधानसभेत आय. सुट्ट्या विधानसभेत आय. सुट्ट्या आय. सुट्ट्या करणवाले आय. (समन)	८/०९/२०२०	८/०९/२०२०				सन २०२० चा महा आभिनव क्र. १३	

अ. क्र.	विद्येकांची मंता आणि क्रमांक	विभाग	प्रधान मंत्री	पूर. स्थापनेचा दिनांक	असाधारण राजपत्रात अमि. कु. आल्याचा दिनांक	पूर. स्थापित झालेल्या विद्येकासंबंधी प्रस्ताव	विधानसभेचे मसुदा आल्याचा दिनांक	विधानपरिमित सभेचे आल्याचा दिनांक	दुरुस्तीचे सुरुवातीचे मसुदा	दुरुस्तीची एकूण मसुदा	मांडण्यात आलेल्या दुरुस्तीचे मसुदा	अंतिम क्रमांक	जरी
१०	सन २०२० चे विधानसभा विधेक क्रमांक ४१ - महाराष्ट्र, पूर्वनियोजन व क्षेत्र विकास (संधारणा) विधेक, २०२०	गृह नित्यांग	श्री निरंजण भास्कर	७/०९/२०२०	७/०९/२०२०	निर्वाण छात्रे, भुवनेश्वर निर्वाण छात्रे, मसन कृष्णाचल छात्रे (मसन)	८/०९/२०२०	८/०९/२०२०					
११	सन २०२० चे विधानसभा विधेक क्रमांक ४२ - महाराष्ट्र, प्रादेशिक व नगररचना (संधारणा) विधेक, २०२०	नगरपरिमित	श्री परमेश्वर जेठे	७/०९/२०२०	७/०९/२०२०	निर्वाण छात्रे, भुवनेश्वर निर्वाण छात्रे, मसन कृष्णाचल छात्रे (मसन)	८/०९/२०२०	८/०९/२०२०				सन २०२० चा मसुदा अंतिम क्र. ११	
१२	सन २०२० चे विधानसभा विधेक क्रमांक ४३ - महाराष्ट्र (द्वितीय पुरवठा) विनियोजन विधेक, २०२०	जिन	श्री श्रीजित भवार्	७/०९/२०२०	७/०९/२०२०	निर्वाण छात्रे, भुवनेश्वर निर्वाण छात्रे, मसन कृष्णाचल छात्रे (मसन)	८/०९/२०२०	८/०९/२०२०					
१३	सन २०२० चे विधानपरिमित विधेक क्रमांक ६ - महाराष्ट्र विधानसभेच्या सांख्यिक विधानसभेच्या (संधारणा) विधेक, २०२०	विधानसभा परिषद	श्री दशरथ जेठे	७/०९/२०२०	७/०९/२०२०	निर्वाण छात्रे, भुवनेश्वर निर्वाण छात्रे, मसन कृष्णाचल छात्रे (मसन)	८/०९/२०२०	८/०९/२०२०					

विवरण क्रमांक - १२

संविधान सुधारणेच्या अनुसमर्थनाचा प्रस्ताव.

निरंक

***
॥

विवरण क्रमांक - १३

पुरःस्थापित अशासकीय विधेयके

निरंक

****

विवरण क्रमांक - १४

विचारात घेण्यात आलेले अशासकीय विधेयक

निरंक

*****

विवरण क्रमांक - १५

भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २१३ (२) व म.वि.स. नियम १५९ (२) अन्वये
अध्यादेश नापसंत करण्यासंबंधी प्रस्ताव

निरंक

***

विवरण क्रमांक - १६

महाराष्ट्र विधानमंडळाच्या सन २०२०-२०२१ च्या
पुरवणी खर्चाच्या मागण्यांवरील चर्चा व मतदान दिनांक ८ सप्टेंबर, २०२० रोजी
मागण्या मंजूर झाल्या.

पुरवणी मागण्यांवर चर्चेसाठी प्राथम्यक्रमात असलेले विभाग

अ.क्र	विभागाचे नाव	एकूण मागण्या	मागण्यावर चर्चा व मतदानाचा दिनांक
(१)	(२)	(३)	(४)
(अ)			
१)	गृह विभाग	२	दि. ८ सप्टेंबर, २०२०
२)	महसूल व वन विभाग	३	
३)	कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग	४	
४)	नगराविकास विभाग	१	
५)	विन विभाग	२	
६)	उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग	१	
७)	ग्रामाविकास विभाग	१	
८)	अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग	१	
९)	नियोजन विभाग	४	
१०)	सार्वजनिक आरोग्य विभाग	२	
११)	वैद्यकीय शिक्षण व औषधिद्रव्ये विभाग	१	
१२)	आदिवासी विकास विभाग	१	
१३)	सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग	१	
१४)	उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग	२	
	एकूण	२६	

(ब) दिनांक ८ सप्टेंबर, २०२० रोजी चर्चारीधानंतर मतास टाकण्यात आलेल्या पुरवणी खर्चाच्या मागण्या

अ. क्र.	विभागांची नावे	एकूण मागण्या
१)	सामान्य प्रशासन विभाग	२
२)	शालेय शिक्षण व क्रिडा विभाग	२
३)	सार्वजनिक बांधकाम विभाग	३
४)	जलसंपदा विभाग	२
५)	विधी व न्याय विभाग	२
६)	सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग	१
७)	संसदीय कार्य विभाग	१
८)	गृहनिर्माण विभाग	१
९)	महिला व बालविकास विभाग	१
१०)	कौशल्य विकास व उद्योजकता विभाग	१
११)	महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय	१
१२)	पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग	१
१३)	अल्पसंख्याक विकास विभाग	१
१४)	मृद व जलसंधारण विभाग	१

		-
एकूण मागण्या		२०

		-

एकूण : (अ) २६ अ (ब) २० = ४६		

विवरण क्रमांक - १७

पुरवणी खर्चाच्या मागण्यांवरील कपात सूचना
सन २०२०-२०२१ चे पुरवणी खर्चाच्या मागण्यांवरील कपात सूचना

अ.क्र.	विभाग	एकूण	मान्य	अमान्य	चर्चा व मतदानाचा दिनांक
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
१)	गृह विभाग	८	४	४	दि. ८ सप्टेंबर, २०२०
२)	महसूल व वन विभाग	८	३	५	
३)	कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग	१२	५	७	
४)	नगरविकास विभाग	५	३	२	
५)	वित्त विभाग	०	०	०	
६)	उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग	६	४	२	
७)	ग्रामविकास विभाग	१०	६	४	
८)	अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग	२	२	०	
९)	नियोजन विभाग	६	१	५	
१०)	सार्वजनिक आरोग्य विभाग	२२	११	११	
११)	वैद्यकीय शिक्षण व औषधिद्रव्ये विभाग	२	१	१	
१२)	आदिवासी विकास विभाग	०	०	०	
१३)	सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग	६	५	१	
१४)	उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग	०	०	०	
		एकूण	८७	४५	४२

अ.क्र. प्राथम्यक्रमात नसलेल्या विभागांची नावे

- १) सामान्य प्रशासन विभाग
- २) शालेय शिक्षण व क्रिडा विभाग
- ३) सार्वजनिक बांधकाम विभाग
- ४) जलसंपदा विभाग
- ५) विधी व न्याय विभाग
- ६) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग
- ७) संसदीय कार्य विभाग
- ८) गृहनिर्माण विभाग
- ९) महिला व बालविकास विभाग
- १०) कौशल्य विकास व उद्योजकता विभाग
- ११) महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय
- १२) पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग
- १३) अल्पसंख्याक विकास विभाग
- १४) मृद व जलसंधारण विभाग

सदर विभाग प्राथम्यक्रमात नसल्यामुळे त्या विभागांवर कपात सूचना स्वीकारण्यात आल्या नाहीत.

विवरण क्रमांक - १८
पुरवणी विनियोजन विधेयकावरील मुद्दे.

सन २०२० - २०२१ च्या पुरवणी विनियोजन विधेयक
(पुरवणी विनियोजन विधेयक दिनांक ०८ सप्टेंबर, २०२० रोजी संमत झाले)
पुरवणी विनियोजन विधेयकावरील मुद्दे

सदस्यांचे नांव	स्वीकृत	अस्वीकृत	एकूण
श्री. देवेंद्र फडणवीस, वि.स.स.	२	७	९
एकूण	२	७	९

****

६७
विवरण क्रमांक - १९

अध्यक्षांना पदारूढ दूर करणयाबाबतचा प्रस्ताव
(म.वि.स. नियम ११ अन्वये)

निरंक

***

६८
विवरण क्रमांक - २०

उपाध्यक्षांना पदावरून दूर करण्याबाबतचा प्रस्ताव

निरंक

***

६९
विवरण क्रमांक २१

मा. अध्यक्षतांवर विश्वास व्यक्त करण्याबाबतचा प्रस्ताव
(म.वि.स. नियम २३ अन्वये)

निरंक

***

विवरण क्रमांक २२

एखाद्या व्यक्तीविरुद्ध करावयाच्या अभिकथनासंबंधी दिलेल्या सूचना

(म.वि.स. नियम ३५ अन्वये)

निरंक

***

विवरण क्रमांक २३

म.वि.स. नियम ४७ अन्वये मंत्र्यांनी केलेली निवेदने

अ.क्र. (१)	मंत्री (२)	विषय (३)	सभागृहात निवेदन केल्याची तारीख (४)
१.	श्री. अमित देशमुख, मा. वैद्यकीय शिक्षण मंत्री	राज्यातील आरोग्य विज्ञान पदवी अभ्यासक्रमाच्या खाजगी विना अनुदानित व्यवसायिक शैक्षणिक संस्था (प्रवेश व शुल्क यांचे विनियमन) अधिनियम, २०१५ अन्वये करण्यात येत असल्यामुळे ७०:३० कोटा पद्धतीमुळे गुणवत्ताधारक विद्यार्थी प्रवेशापासून वंचित राहत असल्याने सदर कार्यपद्धती रद्द करण्याचा शासनाने घेतलेला निर्णय	८ सप्टेंबर २०२०
२.	श्री. अनिल देशमुख, मा. गृह मंत्री	वास्तुविशारद श्री. अन्वय नाईक आत्महत्या प्रकरणाबाबत	८ सप्टेंबर २०२०

***

७२

विवरण क्रमांक २४

सदस्यांचे वैयक्तिक स्पष्टीकरण
(म.वि.स. नियम ४८ अन्वये)

निरंक

***

७३
विवरण क्रमांक २५

नियम स्थगित करण्याबाबतचा प्रस्ताव
(म.वि.स. नियम ५७ अन्वये)

निरंक

***

७४

विवरण क्रमांक २६

अर्धा-तास चर्चा सर्वसाधारण
(म.वि.स. नियम ९४ अन्वये)

निरंक

***

७५

विवरण क्रमांक २७

मंत्रीमंडळावर अविश्वास व्यक्त करणारा प्रस्ताव
(म.वि.स. नियम ९५ अन्वये)

निरंक

***

७६

विवरण क्रमांक २८

मंत्रीमंडळावर विश्वास व्यक्त करणारा प्रस्ताव
(म.वि.स. नियम २३ अन्वये)

निरंक

***

७७
विवरण क्रमांक २९

स्थगन प्रस्ताव
(म.वि.स. नियम ९७ अन्वये)

निरंक

***

सभागृहात उपस्थित करण्यात आलेले औचित्याचे मुद्दे

निरंक

****

७९
विवरण क्रमांक - ३१

औचित्याच्या मुद्द्यांवरील माहिती सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे.

निरंक

*****

पॉईंट ऑफ इन्फॉर्मेशनच्या माध्यमातून मा. सदस्यांनी उपस्थित केलेल्या मुद्यांसंदर्भात
मा. अध्यक्षांच्या निदेशानुसार संबंधीत मंत्र्यांनी केलेली निवेदने

निरंक

***

८१

विवरण क्रमांक - ३३

अल्पकालीन चर्चा
(म.वि.स. नियम १०१ अन्वये)

निरंक

****

८२

विवरण क्रमांक - ३४

अल्पकालीन चर्चेच्या सूचनेवरील अधिक माहिती सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे.

(म.वि.स. नियम १०१ अन्वये)

निरंक

****

विवरण क्रमांक - ३५

लक्षवेधी सूचना

(म.वि.स. नियम १०५ अन्वये)

निरंक

****

८४

विवरण क्रमांक - ३६

लक्षवेधी सूचनेवर अधिक माहिती सभागृहासमोर ठेवणे
(म.वि.स. नियम १०५ अन्वये)

निरंक

***

विवरण क्रमांक ३७

शासकीय ठराव
(म.वि.स. नियम ११० अन्वये).

निरंक

****

८६

विवरण क्रमांक - ३८

अशासकीय ठराव
(म.वि.स. नियम १०६)

निरंक

****

८७
विवरण क्रमांक ३९

समिती नियुक्त करण्याबाबत प्रस्ताव
(म.वि.स. नियम १९४ अन्वये).

निरंक

****

८८
विवरण क्रमांक - ४०

समिती नलुक्त करणुडलडलडत डुरसुतलव (सरुवसलधलरण)
(ड.वल.स. नलडड १ॢ३ अनुवडुे).

नलरंक

*****

महाराष्ट्र विधानसभा
विशेषाधिकारभंग सूचनां संबधी माहिती
(म.वि.स. नियम २७३ अन्वये)

१४ वी विधानसभा स्थापित झाल्यापासून (२७ नोव्हेंबर, २०१९) दिनांक २४ सप्टेंबर, २०२० पर्यन्त शाखेस प्राप्त झालेल्या सूचनांची / प्रकरण संख्या	मा.अध्यक्ष यांनी अनुमती नाकारलेल्या सूचनांची संख्या	मा.अध्यक्ष यांनी अनुमती नाकारून मा. मुख्य सचिव यांच्याकडे पुढील कार्यवाही करीता पाठविण्यात आलेल्या सूचनांची संख्या	मा.अध्यक्ष यांनी अनुमती नाकारून विधानसभा आश्वासन समितीकडे पाठविण्यात आलेल्या सूचनांची संख्या	मा. अध्यक्ष यांनी विशेषाधिकार समितीकडे अहवाल सादर करण्यासाठी सुपूर्द केलेल्या एकूण सूचनांची / प्रकरणाची संख्या	मा. अध्यक्ष यांनी विशेषाधिकार समितीकडे सुपूर्द केलेल्या एकूण सूचनापैकी सभागृहास सादर करण्यात आलेल्या अहवाल / प्रकरणाची संख्या	प्रलंबित सूचनांची / प्रकरण संख्या
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)
१५	०३	०४	निरंक	निरंक	निरंक	८

महाराष्ट्र विधानसभा

(१४ व्या विधानसभेतील प्रलंबित विशेषाधिकारभंग सूचनांचे विवरणपत्र)

अ. क्र.	सूचना क्रमांक	सूचना देणारे सदस्य	सूचनेचा विषय	सूचना सभागृहात मांडल्याचा दिनांक	सद्यःस्थिती
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
१	६	मा. अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा दिनांक १८/०५/२०२०	१) दै. लोकसत्ता यांच्याविरुद्ध दिनांक १३ मे, २०२० रोजीच्या वृत्तपत्रामध्ये "प्राधान्य कोरोनाविरोधी लढ्याला की विधीमंडळ कामकाजाला 'या शीर्षकाखाली प्रसिद्ध झालेल्या बानमोमध्ये विधान-मंडळाच्या प्रश्नांच्या कार्यवाहीबाबत टीकाटिपणी करणारे जनमानसात विधानमंडळाच्या कार्यवाहीबाबत संधम निर्माण करणारे, विधान-मंडळाचे कामकाजाबाबत अकारण प्रश्न निर्माण करणारे, वृत्त प्रसिद्ध करण्यात येऊन त्याद्वारे प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्षपणे कामकाजात अडथळा आणण्याचा प्रयत्न केला आहे तसेच विधानमंडळाच्या अवमान होईल अशी परिस्थिती निर्माण करण्याचा प्रयत्न करण्यात आल्यामुळे.		खुलासा अप्राप्त

			<p>२) दै. जनतेचा जनदूत यांच्याविरुद्ध दिनांक ०९ मे, २०२० रोजीच्या वृत्तपत्रामध्ये '५ टक्के नोकरीदारांच्या भरवशावर अधिवेशन घेताना सरकारला काही वाटते की, नाही ? या शीर्षकाखाली प्रसिद्ध झालेल्या बातमीमध्ये विधानमंडळाच्या प्रश्नांच्या कार्यवाहीबाबत टीकाटिपणी करणारे जनमानसात विधानमंडळाच्या कार्यवाहीबाबत संभ्रम निर्माण करणारे, विधानमंडळाचे कामकाजाबाबत अकारण प्रश्न निर्माण करणारे, वृत्त प्रसिद्ध करण्यात येऊन त्याद्वारे प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्षपणे कामकाजात अडथळा आणण्याचा प्रयत्न केला व विधानमंडळाचा अवमान होईल अशी परिस्थिती निर्माण करण्याचा प्रयत्न करण्यात आल्यामुळे.</p>	
२	७	<p>श्री.अबु असिम आजमी, वि.स.स. दिनांक ०४/०६/२०२०</p>	<p>सौ.शालिनी शर्मा, वरिष्ठ पोलीस निरीक्षक, नागपाडा, पोलिस ठाणे, मुंबई यांच्याविरुद्ध सूचनेत उपस्थित केलेला मुद्दा म्हणजे, दिनांक २७ मे, २०२० रोजी इतर राज्यातील प्रवासी मजुरांना त्यांच्या गावी जाण्यासाठी रेल्वेची व्यवस्था करण्यात आल्याचे सूचना देण्यात आले होते. मात्र, काही कारणामुळे सदर रेल्वे ही रद्द करण्यात आली आणि नंतर येण्यासंबंधी परत कळविण्यात आले. यासंदर्भात मा.सदस्यांनी लोकप्रतिनिधी या नात्याने सदर घटनेची चौकशी उपस्थित अधिकाऱ्यांद्वारे करून पुढे जनतेला शांत राहण्याचे आश्वासन करावे असे ठरवले. तेव्हा सौ.शालिनी शर्मा, वरिष्ठ पोलीस निरीक्षक, नागपाडा, पोलिस ठाणे, मुंबई तेथे उपस्थित झाल्या. सन्माननीय सदस्यांनी सदर प्रकरणासंदर्भात त्यांना विचारणा केली असता सौ.शालिनी शर्मा यांनी पातळी सोडून शाब्दिक कलह सुरू केला व सन्माननीय सदस्यांचा अपमान केला तसेच काही कालावधीनंतर सौ.शालिनी शर्मा, वरिष्ठ पोलीस निरीक्षक, नागपाडा, पोलिस ठाणे, मुंबई यांनी सन्माननीय सदस्यांवर राजकीय द्वेषापोटी चुकीच्या पद्धतीने नागपाडा पोलिस ठाणे अंतर्गत दखलपत्र गुन्हे - गुर.क्र.३४४/२०२०, कलम - १८८, २६९, २७०, १८६, १४२, १४५, १४७, १४९, १५१, ५०४, ५०६ भा.दं.वि. सह कलम ५१ (ब) राष्ट्रीय आपत्ती व्यवस्थापन कायदा २००५, सह कलम २, ३, ४ साथीचे रोग प्रतिबंधक कायदा असे खोटे गुन्हे दाखल केल्याने झालेला सन्माननीय सदस्यांचा विशेषाधिकार भंग व अवमान हा होय.</p>	<p>पुढील कार्यवाहीसाठी प्रस्तुत</p>
३	९	<p>श्रीमती नमिता मुंडडा, वि.स.स. दिनांक ०८/०६/२०२०</p>	<p>डॉ.सुधीर देशमुख, प्रभारी अधिष्ठाता, स्वामी रामानंद तीर्थ वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालय, अंबाजोगाई, जि.बिड तसेच सुक्ष्मजीवशास्त्र विभाग अंतर्गत विषाणू संशोधन व निदान प्रयोगशाळेच्या उद्घाटन सोहळ्याचे संयोजक यांच्याविरुद्ध सूचनेत उपस्थित केलेला मुख्य मुद्दा म्हणजे, स्वामी रामानंद तीर्थ वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालय, अंबाजोगाई, जि.बिड येथे दिनांक ०८ जून, २०२० रोजी विषाणू चाचणी (कोविड-१९) साठी श्रेट</p>	<p>पुढील कार्यवाहीसाठी प्रस्तुत</p>

			<p>स्वैचलित तपासणा प्रयोगशाळेचे उद्घटनाच्या कार्यक्रमासाठी डॉ.सुधीर देशमुख, प्रभारी अधिष्ठाता व कार्यक्रमाचे संयोजक यांनी प्रसिद्धीपत्रक काढले होते. मात्र उक्त प्रसिद्धीपत्रक स्थानिक लोकप्रतिनिधी म्हणून माननीय सदस्या श्रीमती नमिता मुंदडा व बीड जिल्ह्याचे खासदार डॉ.प्रितमताई यांचे नाव छापण्यात आले नाही तसेच त्यांना कार्यक्रमास निमंत्रणही न दिल्याने झालेला सन्माननीय सदस्या यांचा विशेषाधिकार भंग व अवमान हा होय.</p>		
४	११	<p>श्री.राजेश पवार, वि.स.स. दिनांक २१/०७/२०२०</p>	<p>श्री.विजयकुमार मगर, जिल्हा पोलीस अधीक्षक, जि.नांदेड यांच्याविरुद्ध सूचनेत उपस्थित केलेला मुख्य मुद्दा म्हणजे, नांदेड जिल्ह्यात अवेध धंद्यासंदर्भात सन्माननीय सदस्य यांनी नायगांव मतदार संघातील अनेक पोलीस स्टेशनला तक्रार केली असताना त्या तक्रारीची दखल घेण्यात आली नसून त्यांचे प्रभारी आणि डी.वाय.एस.पी., नायगांव पोलीस स्टेशन यांनी जाणूनवृत्त अपमान केला. या सर्व बाबतीत सन्माननीय सदस्यांनी राज्याचे पोलीस महासंचालक यांच्याकडे तक्रार केली असता या तक्रारीची दखल घेऊन मा.पोलीस महासंचालक यांनी औरंगाबाद विभागाचे आय.जी. यांच्या नेतृत्वाखाली एक सदस्य समिती स्थापन करून उक्त आरोपांची चौकशी सुरू केली. मात्र, सदर चौकशीचा राग धरून श्री.विजयकुमार मगर, जिल्हा पोलीस अधीक्षक, जि.नांदेड यांनी सन्माननीय सदस्यांविरुद्ध नांदेडच्या वर्तमानपत्रामध्ये बदनामीकारक बातम्या छापून सन्माननीय सदस्य हे सर्व प्रसिद्धीसाठी करत असल्याचा आरोप केल्याने झालेला सन्माननीय सदस्यांचा विशेषाधिकार भंग व अवमान हा होय.</p>		<p>पुढील कार्यवाही- साठी प्रस्तुत</p>
५	१२	<p>श्री.मंगेश चव्हाण, वि.स.स दिनांक १०/०८/२०२०</p>	<p>श्री.शिरीष मोहोड, उप सचिव, गृह विभाग, महाराष्ट्र शासन यांच्याविरुद्ध सूचनेत उपस्थित केलेला मुख्य मुद्दा म्हणजे, सन्माननीय सदस्य यांनी जावक क्र. MUM/११५/२०२०, दिनांक ०८ जुलै २०२० रोजी कक्ष अधिकारी, गृह विभाग, महाराष्ट्र शासन, मुंबई यांना लेखी पत्राद्वारे तसेच दिनांक १३ जुलै २०२० रोजीच्या माहितीचा अधिकार अधिनियम, २००५ अन्वये भाईचंद हिराचंद रायसांनी मल्टी स्टेट को.ऑप.सोसायटी लि. या वित्तीय संस्थेच्या गैरव्यवहाराबाबतच्या दिनांक १५ फेब्रुवारी २०२० रोजी शासनाने निर्गमित केलेल्या आदेश पत्राचे व संपूर्ण दस्तावेजाची छायार्थित प्रत विधानसभा अधिवेशनाच्या कामकाजाकारिता माहितीस्तव मागितली होती. तसेच श्री.शिरीष मोहोड, उप सचिव, गृह विभाग यांच्याकडे सन्माननीय सदस्य हे माहिती मिळविण्यासाठी वारंवार गेले असतानाही त्यांनी सन्माननीय सदस्यांस माहिती देण्यास जाणीवपूर्वक टाळाटाळ केल्याने झालेला सन्माननीय सदस्यांचा विशेषाधिकार भंग व अवमान हा होय.</p>		<p>खुलासा प्राप्त.</p>

सप्टेंबर, सन २०२० (तृतीय पावसाळी अधिवेशन)					
६	१३	श्री.प्रताप सरनाईक, वि.स.स. दिनांक ०७/०९/२०२०	श्री.अर्णब गोस्वामी, संपादक, वृत्त निवेदक व कार्यक्रम सूत्र संचालक, रिपब्लिक टिक्की वृत्तवाहिनी यांचेविरुद्ध सूचनेत उपस्थित केलेला मुख्य मुद्दा म्हणजे, श्री.अर्णब गोस्वामी, संपादक, वृत्त निवेदक व कार्यक्रम सूत्र संचालक, रिपब्लिक टिक्की वृत्तवाहिनी यांचेद्वारे अनेक कार्यक्रमांमध्ये गेल्या अनेक दिवसांपासून एका चित्रपट अभिनेत्याच्या आत्महत्या प्रकरणावरून या वृत्तवाहिनीवर सातत्याने कपोलकल्पित चर्चा घडवून आणण्यात येत असून या चर्चेमध्ये या राज्याचे प्रमुख असलेले माननीय मुख्यमंत्री, श्री.उद्धव ठाकरे यांचेविरुद्ध अत्यंत आक्षेपाह, एकेरी व अश्लाघ्य भाषेत टिकाटोपणी करून मा.मुख्यमंत्री, मंत्रिमंडळाचे मंत्री, शासन यांचेबाबत जाणूनवृत्त, हेतूपुरस्सर व दुष्टबुद्धीने अत्यंत आक्षेपाह व अवमानकारक विधाने करून. वृत्तपत्रीय पत्रकारितेच्या सर्व मद्यांदा पावदळी तुडविण्यात येऊन वस्तुस्थितीदर्शक माहिती न घेता अत्यंत आक्षेपाह, मानहानीकारक व खांडसाळ वृत्त जाणावपूर्वक प्रसारित करून महाराष्ट्रातील व देशातील जनतेच्या मनात एकूणच मा.मुख्यमंत्री, मंत्रिमंडळातील त्यांचे सहकारी मंत्री, व शासन यांचेबद्दल संशय निर्माण होईल, त्यांची बदनामी होईल, अशा प्रकारची वातावरण निर्मिती करण्याचा प्रयत्न करून.	दिनांक ०७/०९/२०	चांकशा करण्यासाठी मा.अध्यक्ष, यांच्याकडे प्रलंबित
७	१४	श्री.कृष्णा खोपडे, वि.स.स. दिनांक ०८/०९/२०२०	मा.ऊर्जामंत्री, महाराष्ट्र राज्य व पालकमंत्री, नागपूर जिल्हा यांच्याविरुद्ध सूचनेत उपस्थित केलेला मुख्य मुद्दा म्हणजे, मा.ऊर्जामंत्री, महाराष्ट्र राज्य व पालकमंत्री, नागपूर जिल्हा यांनी शहरातील विविध विकासकामाकरिता दिनांक १८ जुलै, २०२० रोजी विभागीय आवृत्त कार्यालय, नागपूर येथे आवोजत केलेल्या बेटकांत सन्माननीय सदस्यांना वगळण्यात आल्यामुळे झालेला सन्माननीय सदस्यांचा विशेषाधिकार भंग व अवमान हा होय.		पृढील कार्यवाही- साठी प्रस्तावात.

८	१५	श्री.प्रताप सरनाईक, वि.स.स. दिनांक ०७/०९/२०२०	हिंदी सिने अभिनेत्री कंगना राणावत यांचेविरुद्ध सूचनेत उपस्थित केलेला मुख्य मुद्दा म्हणजे, 'हिंदी सिने अभिनेत्री कंगना राणावत यांनी मुंबई बदल अत्यंत मानहानीकारक वक्तव्य करून मुंबई पाक व्याप्त काश्मीरसारखी घाटते असे बेताल वक्तव्य ट्वीटद्वारे करून त्याद्वारे मुंबईसाठी बलीदान केलेल्या १०८ हुतात्म्यांचा अपमान करून संपूर्ण महाराष्ट्राचा अवमान केल्याने झालेला विशेषाधिकार भंग व अवमान हा होय.		पुढील कार्यवाही- साठी प्रस्तावीत
---	----	--	--	--	----------------------------------

माहे - फेब्रुवारी, २०२० व त्यानंतर अनुमती नाकारलेल्या सूचनांचे विवरणपत्र.

अ. क्र.	सूचना क्रमांक	सूचना देणारे सदस्य	सूचनेचा विषय	सूचना सभागृहात मांडल्याचा दिनांक	सद्य:स्थिती
१.	१.	डॉ.विश्वजीत कदम, वि.स.स. दिनांक २०/१२/२०१९	गटविकास अधिकारी, पंचायत समिती, ता.कडेगांव व तालुका वेदिकीय अधिकारी, पंचायत समिती, ता.कडेगांव यांच्याविरुद्ध सूचनेत उपस्थित केलेला मुख्य मुद्दा म्हणजे, 'सांगली जिल्हातील मौजे देवराष्ट्र ता.कडेगांव येथे जिल्हा वार्षिक योजना सन २०१९-२०२० अंतर्गत प्राथमिक आरोग्य केंद्राचे इमारतीचे भूमी पूजनाचे कार्यक्रम विधानमंडळाचे नागपूर अधिवेशन सुरु असताना दिनांक १८ डिसेंबर, २०१९ रोजी आयोजित करण्यात आले व सदर कार्यक्रमासाठी सांगली जिल्हातील स्थानिक लोकप्रतिनिधी विधानसभा व विधानपरिषद सदस्यांना आमंत्रित न केल्याने झालेला सन्माननीय सदस्यांचा विशेषाधिकार भंग व अवमान हा होय.'		अनुमती नाकारली दिनांक १७/२/२०२० मा. मुख्य सचिव यांच्याकडे पुढील कार्यवाहीसाठी सूचना पाठविण्यात आली. दिनांक १७/२/२०२०
२.	२.	प्रा.देवयानी फरांदे, वि.स.स. दिनांक २०/१२/२०१९	श्री.सुशीलकुमार वर्मा यांच्याविरुद्ध सूचनेत उपस्थित केलेला मुख्य मुद्दा म्हणजे 'श्री.सुशीलकुमार वर्मा या व्यक्तीने नागपूर येथील हिवाळी अधिवेशन, २०१९ च्या दरम्यान विधानसभेमध्ये मा.विरोधी पक्षनेते भाषण करीत असतानाच्या ध्वनीचित्रफितीचे आक्षेपार्ह विडंबन करून व त्याची प्रसिद्धी फेसबुकवर करून त्याद्वारे सभागृहाची व सन्माननीय सदस्यांची जनमानसातील प्रतिमा डागाळल्याने झालेला सन्माननीय सदस्यांचा व सार्वभौम सभागृहाचा विशेषाधिकार भंग व अवमान हा होय.'	दिनांक २०/१२/२०१९	सूचनेस अनुमती नाकारली. दिनांक ०८/०६/२०२०
३.	३.	श्री. किसन कथारे, वि.स.स. दिनांक २०/२/२०२०	श्रीमती मनिषा पालांडे, अधक्षक अभियंता, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, ठाणे यांचेविरुद्ध सूचनेत उपस्थित केलेला मुख्य मुद्दा म्हणजे, 'श्रीमती मनिषा पालांडे, अधक्षक अभियंता, यांनी अंबरनाथ व बदलापूर या शहरातील नळजोडण्या तीन वर्षां करीता बंद केल्यामुळे उक्त दोन्ही शहरात कृत्रिम पाणी टंचाई निर्माण झाल्याने यासंदर्भात सन्माननीय		अनुमती नाकारली दिनांक ०२/०३/२०२० मा. मुख्य सचिव यांच्याकडे पुढील कार्यवाहीसाठी सूचना

			<p>सदस्यांनी तत्कालीन सदस्य सचिव यांना पत्र देऊन नटजोडण्या चालू करण्याबाबत विनंती केली होती. त्यानुषंगाने सदस्य सचिव यांनी कार्यवाही करण्याबाबत श्रीमती पालांडे यांना कळविवलेले असतानाही त्यांनी नटजोडण्या संदर्भात कोणतीही कार्यवाही केली नाही. तसेच श्रीमती मनिषा पालांडे, यांनी दोन्ही शहरांतील पाणी पुरवठा करणारे पंपिंग कर्मी केल्याने पाणी टंचाईची समस्या निर्माण झाल्याचे सन्माननीय सदस्य यांनी तत्कालीन पाणी पुरवठा मा. मंत्री व मा. राज्य मंत्री यांना बेटांकित कळविवले व तत्कालीन राज्य मंत्री यांनी पंपिंग चालू ठेवण्याच्या सूचना दिल्यानंतरही श्रीमती पालांडे यांनी कार्यवाही केली नाही. यापैरिस्थितीत सन्माननीय सदस्य, स्थानिक लोकप्रतिनिधी, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणाचे अभियंते व कर्मचारी यांनी केलेल्या मागणीनुसार श्रीमती पालांडे यांच्याकडे असलेला प्रभारी मुख्य अभियंत्याचा कार्यभार काढण्यात आल्यानंतर त्यांनी पत्रकारांना लिहिलेल्या प्रेस नोट मध्ये सन्माननीय सदस्य त्यांना नाहक त्रास देत असल्याचा उल्लेख करून सन्माननीय सदस्यांच्या हक्कावर गदा आणून बदनामी केल्याने झालेला सन्माननीय सदस्यांचा विशेषाधिकार भंग व अवमान हा होय.</p>	<p>सूचना पाठविण्यात आली.</p> <p>दिनांक २२/०३/२०२०</p>
४.	४	<p>श्री. सुधीर मुनगंटीवार, वि.स.स. दिनांक ०९/०३/२०२०</p>	<p>संवर्ग विकास अधिकारी, श्री.कापिल कलांडे, पंचायत समिती, मुन (जि.चंद्रपूर) यांच्यावरुद्ध सूचनेत उपस्थित केलेला मुख्य मुद्दा म्हणजे, दिनांक २९ जानेवारी, २०२० रोजी पंचायत समिती मूलच्या मासिक सभेला सभापती व अन्य पंचायत समिती सदस्य सभेला पोहचण्याआधीच श्री.कापिल कलांडे, संवर्ग विकास अधिकारी यांनी सभा तहकूब केली. यासंदर्भात सभापती व पंचायत सदस्यांनी श्री.कापिल कलांडे यांना सभा घेण्याची विनंती केली असतानाही ते सभा न घेता निघून गेले. तदनंतर सन्माननीय सदस्य यांनी स्थानिक लोकप्रतिनिधी म्हणून दिनांक ०९ फेब्रुवारी, २०२० रोजी श्री.कापिल कलांडे, संवर्ग विकास अधिकारी यांना उक्त घटनेसंदर्भात माहिती घेण्यासाठी लेखी पत्र दिलेले असतानाही श्री.कलांडे यांनी उक्त पत्राच्या संदर्भात त्यांचा कोणताही खुलासा दिला नसल्याने झालेला सन्माननीय सदस्यांचा विशेषाधिकार भंग व अवमान हा होय.</p>	<p>अनुमती नाकारली दिनांक १८/०३/२०२०</p> <p>मा. मुख्य सचिव यांच्याकडे पुढील कार्यवाहीसाठी सूचना पाठविण्यात आली.</p> <p>दिनांक १८/०३/२०२०</p>
५.	८	<p>श्री.मिहिर कोटेचा, वि.स.स. दिनांक २६/०६/२०२०</p>	<p>मुंबई महानगरपालिका अतिरिक्त आवुक्त (प्रकल्प) श्री.पी.वेलरासु यांच्यावरुद्ध सूचनेत उपस्थित केलेला मुख्य मुद्दा म्हणजे, मुंबईत कोरोनाचा वाढता प्रादुर्भाव लक्षात होता मुंबई महानगरपालिकेच्या माध्यमातून गॉर्गांव (पूर्व) येथील नॅस्को प्रदर्शन केंद्र येथे Oxygen Cylinder च्या बॅक ऑर्डर ची प्रत घेण्याकरिता</p>	<p>अनुमती नाकारली दिनांक ३१/०७/२०२०</p> <p>मा. मुख्य सचिव यांच्याकडे पुढील</p>

			सन्माननीय सदस्य यांनी लोकप्रतिनिधी म्हणून श्री.पी.वेलरासु यांच्याकडे उक्त उपराचा केंद्राबाबत माहिती मागितली. मात्र, सदस्यांना आजपर्यंत याबाबतून उत्तर मिळाले नाही. तसेच उक्त सेंटर C.S.R. च्या माध्यमातून उभारण्यात आले नसून एका बिल्डरद्वारे करण्यात आले त्याची बाब श्री.पी.वेलरासु यांनी सन्माननीय सदस्यांकडून लपवून ठेवल्यामुळे झालेला सन्माननीय सदस्यांचा विशेषाधिकार भंग व अवमान हा होय.		कार्यवाहीसाठी सूचना पार्यावण्यात आली. दिनांक ३१/०७/२०२०
६.	१०	श्री. शाह फारुक अन्वर, वि.स.स दिनांक २४/०७/२०२०	शाह फारुक अन्वर यांनी जिल्हाधिकारी, जि.धुळे व आयुक्त, महानगरपालिका, जि.धुळे यांच्याविरुद्ध सूचनेत उपास्थित केलेला मुख्य मुद्दा म्हणजे, कोविड-१९ या आजाराचा प्रादुर्भाव रोखण्याकरिता जि.धुळे शहरात दिनांक २४ जुलै, २०२० रोजी दुपारी ४.०० वाजल्यापासून ते दिनांक २७ जुलै, २०२० रोजी सकाळी ८.०० वाजेपर्यंत लॉकडाऊन करण्याचे जि.धुळे जिल्हाचे जिल्हाधिकारी व आयुक्त, महानगरपालिका, जि.धुळे यांनी घोषित केले होते. मात्र, सन्माननीय सदस्यांशी स्थानिक लोकप्रतिनिधी म्हणून उक्त लॉकडाऊनच्यासंदर्भात जिल्हाधिकारी व आयुक्त, महानगरपालिका यांनी कुठल्याही प्रकारची चर्चा केली नसल्यामुळे झालेला सन्माननीय सदस्यांचा विशेषाधिकार भंग व अवमान हा होय.		अनुमती नाकारली. दिनांक २७/०८/२०२०

****

१६

विवरण क्रमांक - ४२

सांविधिक प्रस्ताव

(म.वि.स. नियम २९० अन्वये)

निरंक

****

विवरण क्रमांक - ४३

अंतिम आठवडा प्रस्ताव
(म.वि.स. नियम २१२ अन्वये)

निरंक

****

१८
विवरण क्रमांक - ४४

अंतिम आठवडा प्रस्तावावरील चर्चेसंबंधातील अधिक माहिती
सभागृहासमोर ठेवणे
(म.वि.स. नियम २९२ अन्वये)

निरंक

****

सार्वजनिक हितसंबंधातील इतर बाबतीतील प्रस्ताव
(म.वि.स. नियम २९३ अन्वये)

निरंक

*****

१००

विवरण क्रमांक ४६

नियम २९३ अन्वये सार्वजनिक हितसंबंधाच्या बाबीवर चर्चेबाबत
अधिक माहिती सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे

निरंक

***

१०१

विवरण क्रमांक ४७

श्वेतपत्रिका सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे

निरंक

***

१०२

विवरण क्रमांक - ४८

मत विभाजन

निरंक

***

विवरण क्रमांक - ४९

दिनांक १८ मे, २०२० ते ८ सप्टेंबर, २०२० या कालावधीत प्राप्त तारांकित/ अतारांकित/ अल्पसूचना प्रश्न व प्रश्नातुन उदभवलेल्या अर्धा-तास चर्चा यावरील कार्यवाहीचे विवरण पत्र.

तारांकित प्रश्न

१.	तारांकित प्रश्नांच्या प्राप्त झालेल्या सूचना	५९६५
२.	कार्यवाहीसाठी घेतलेले तारांकित प्रश्न	४९७२
३.	स्वीकृत झालेले तारांकित प्रश्न	--
४.	सभागृहात तोंडी उत्तरीत झालेले तारांकित प्रश्न	--
५.	तारांकित प्रश्नातील अतारांकित करण्यात आलेले प्रश्न	१५०५
६.	अस्वीकृत केलेले तारांकित प्रश्न	४६७
७.	विभागास / मा.सदस्यांना खुलासा विचारलेले तारांकित प्रश्न	--
८.	व्यपगत	२१४५
९.	सम्मिलित तारांकित प्रश्न	८५५
१०.	मा.सदस्यांनी मागे घेतलेले प्रश्न	--
११.	जादा तारांकित प्रश्न	९९३

अल्पसूचना प्रश्न

१.	प्राप्त झालेले एकूण अल्पसूचना प्रश्न	--
२.	स्वीकृत झालेले अल्पसूचना प्रश्न	--
३.	अतारांकित स्वीकृत झालेल्या अल्पसूचना	--
४.	उत्तरीत झालेले अल्पसूचना प्रश्न	--
५.	अस्वीकृत केलेले अल्पसूचना प्रश्न	--
६.	विभागास खुलासा विचारलेले अल्पसूचना प्रश्न	--
७.	सम्मिलित अल्पसूचना प्रश्न	--

तारंकित प्रश्नाच्या उत्तरातून उद्भवलेल्या अर्धा-तास चर्चेच्या सूचना

१.	प्राप्त झालेल्या अर्धा-तास चर्चेच्या एकूण सूचना	--
२.	मान्य झालेल्या सूचना	--
३.	गत सत्रातील प्रलंबित अर्धा-तास सूचना	--
४.	चर्चा झालेल्या सूचना	--
५.	सदस्य अनुपस्थितीमुळे चर्चा न झालेल्या सूचना	--
६.	सदस्यत्व स्थागितीमुळे चर्चा न झालेल्या सूचना	--
७.	बॅलेटमध्ये आलेल्या अर्धा-तास चर्चेच्या सूचना	--
८.	विद्यमान सत्रातील प्रलंबित अर्धा-तास चर्चेच्या सूचना	--
९.	अस्वीकृत झालेल्या सूचना	--
१०.	सदस्यत्व स्थागित केल्यामुळे कार्यवाहीत न घेतलेल्या सूचना	--

मूळ अतारंकित प्रश्न

१.	या सत्रात आलेल्या मूळ अतारंकित प्रश्न सूचनांचा संख्या	७२
२.	स्वीकृत झालेले प्रश्न	४९
३.	अस्वीकृत प्रश्न	३
४.	विभागास खुलासा विचारण्यात आलेले प्रश्न	१०
५.	सम्मिलित प्रश्न	१०
६.	कार्यवाही सुरू असलेले प्रश्न	--
७.	उत्तरात झालेल्या अतारंकित प्रश्नांची संख्या (अता. यादी क्र. १ ते ११) (मागील सत्रातील स्वीकृत प्रश्नांसह)	५५०

***

तारांकित व अतारांकित प्रश्नासंबंधी माहिती

अ.क्र	प्रश्न	तारांकित	अतारांकित		एकूण
			मूळ अतारांकित	तारांकित स्वीकृत प्रश्नातून वेळेअभावी झालेले अतारांकित प्रश्न	
(१)	(२)	(३)	(४)		(५)
१	प्राप्त झालेल्या सूचना	५९६५	७२	--	६०३७ (५९६५+७२)
२	स्वीकृत	---	४९	---	४९
३	स्वीकृत व्यपगत	२१४५	---	---	२१४५
४	अतारांकित स्वीकृत	१५०५	--	--	१५०५
५	अस्वीकृत	४६७	०३	--	४७० (४६७+३)
६	सम्मिलित, जादा प्रश्न विभागाकडे निर्देशित केलेले व सदस्यांनी मागे घेतलेले इत्यादी	१८४८	२०	--	१८६८ (१८४८+२०)
७	प्रश्न तोंडी उत्तरित	--	---	---	---

***

विवरण क्रमांक - ५१
तारांकित प्रश्नांची विभाग निहाय सांख्यिकीय माहिती

विभाग	आलेले प्रश्न	कार्यवाहीत घेतलेले प्रश्न	जादा प्रश्न	सम्मिलित	अस्वीकृत	अतारांकित स्वीकृत	विभाग / सदस्याकडे निर्देशित केलेले	तारांकित स्वीकृत	तोडी उत्तरीत	सदस्य अनुपस्थितीमुळे झालेले अतारांकित	वेळे अभावी अतारांकित	मागे घेतलेले	ज्यागत	तोडी उत्तराच्या शकडा प्रमाण	शेरा
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)	(८)	(९)	(१०)	(११)	(१२)	(१३)	(१४)	(१५)	(१६)
सामान्य प्रशासन (भाजी सेनिकांचे कल्याण), राजशिष्टाचार	१०७	७१	३६	०६	१२	१२	--	--	--	--	--	--	४१	--	--
गृह (परिवहन, बंदरे व राल्य उत्पादन शुल्क)	६१४	५८७	२७	११०	५३	१२७	--	--	--	--	--	--	२१७	--	--
महसूल व वन (पुनर्वसन व मदत कार्य, भुकुप पुनर्वसन आपत्ती व्यवस्थापन)	६५०	५५५	९५	७४	६७	१७३	--	--	--	--	--	--	२४१	--	--
कृषि पशुसंवर्धन, दुग्धविकास आणि मत्स्यव्यवसाय (फलोत्पादन)	३२९	३१२	१७	७८	२७	७१	--	--	--	--	--	--	१३६	--	--

शाालेय शिक्षण व प्रौढा	२६०	२३४	२६	६५	१२	६३	--	--	--	--	--	--	१४	--	--
नगरविकास	७५१	५४१	२१८	३१	५२	२०५	--	--	--	--	--	--	२५३	--	--
वित्त व नियोजन	१२२	१०७	१५	९	२२	१५	--	--	--	--	--	--	६१	--	--
सावजनिक बांधकाम	२८६	१७७	१०१	५७	३२	६६	--	--	--	--	--	--	२२	--	--
जलसंपदा, लाभक्षेत्र व खारभूमी विकास	२१२	१८८	२४	२१	१५	७०	--	--	--	--	--	--	८२	--	--
विधी व न्याय उद्योग, ऊर्जा, कामगार व खनिकर्म, नविन व नवीकरणीय ऊर्जा	४०	११	२१	०३	०६	०४	--	--	--	--	--	--	०६	--	--
	४३६	३४७	८१	६७	४६	८४	--	--	--	--	--	--	१५०	--	--
अन्न व औषध प्रशासन	५१	५४	०५	१३	०१	१७	--	--	--	--	--	--	२३	--	--
ग्रामविकास	२६५	२२२	४३	३१	१८	७८	--	--	--	--	--	--	१५	--	--
मृद व जलसंधारण	४६	३१	०७	१३	०३	०१	--	--	--	--	--	--	१४	--	--
अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण	१६८	१६५	०३	३६	०४	४८	--	--	--	--	--	--	७७	--	--

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)	(८)	(९)	(१०)	(११)	(१२)	(१३)	(१४)	(१५)
नियोजन (रोजगार हमी योजना)	५४	५०	०४	०२	१०	१३	--	--	--	--	--	--	२५	--
सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विशेष कार्य संसदीय कार्य	१६	७६	२०	०४	०१	२१	--	--	--	--	--	--	३४	--
गृहनिर्माण	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
पाणीपुरवठा व स्वच्छता	१७४	१११	६३	४२	०४	३५	--	--	--	--	--	--	३०	--
सार्वजनिक आरोग्य	८६	७७	०१	०८	०६	३३	--	--	--	--	--	--	३०	--
वैद्यकीय शिक्षण व आषधी इत्ये	४५१	३९६	५५	४६	१७	१४५	--	--	--	--	--	--	१८८	--
आदिवासी विकास	८३	७२	११	१४	०२	११	--	--	--	--	--	--	३७	--
पंचायत सहकार, पणन व कस्त्रोद्योग	१०	७८	१२	०८	१८	२५	--	--	--	--	--	--	२७	--
उच्च व तंत्र शिक्षण	६१	५३	०८	०८	०२	२३	--	--	--	--	--	--	१०	--
महिला व बाल विकास	२४७	२००	४७	५७	०७	६९	--	--	--	--	--	--	६७	--
कौशल्य रोजगार व उद्योजकता	६७	५५	१२	१३	०५	१८	--	--	--	--	--	--	११	--
	७०	६४	०६	२३	०५	१८	--	--	--	--	--	--	१८	--
	२३	२१	०२	०४	०१	०८	--	--	--	--	--	--	०८	--

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)	(८)	(९)	(१०)	(११)	(१२)	(१३)	(१४)	(१५)
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य	७९	७५	०४	११	०७	२३	--	--	--	--	--	--	२६	--
अल्पसंख्याक विकास, ओकाफ	११	११	--	०१	--	०२	--	--	--	--	--	--	२०	--
मराठी भाषा इतर भाषास बहुजन कल्याण	०६	०४	०२	--	०१	--	--	--	--	--	--	--	१०	--
एकूण	५९६५	४९७२	९९३	११७	६३४	१०५१	--	--	--	--	--	--	१४१३	--

***

विवरण क्रमांक ५२
मूळ अतारंकित प्रश्नांची विभाग निहाय सांख्यिकीय माहिती

अ. क्र.	विभाग	आलेल्या प्रश्नांची संख्या	अस्वीकृत	मागे वेतलेले	सम्मिलीत	विभाग / सदस्या कडे निर्दिशित केलेले	स्वीकृत	शेरा
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)	(८)	(९)
१	सामान्य प्रशासन (माजी सैनिकांचे कल्याण व राजशिष्टाचार)	०१	--	--	--	--	०१	--
२	गृह (परिवहन, बंदरे व राज्य उत्पादन शुल्क)	१५	०१	--	--	०४	१०	--
३	महसूल व वन (पुनर्वसन व मदतकार्य, भूकप पुनर्वसन)	०२	--	--	--	०१	०१	--
४	कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धविकास आणि मत्स्यव्यवसाय (फलोत्पादन)	०६	--	--	०१	०२	०३	--
५	शालेय शिक्षण व क्रीडा	०६	--	--	०४	--	०२	--
६	नगरविकास	०७	०१	--	०१	--	०५	--
७	वित्त व नियोजन	--	--	--	--	--	--	--
८	सार्वजनिक बांधकाम	०३	--	--	--	--	०३	--
९	जलसंपदा व लाभक्षेत्र विकास, खारभूमी	०३	--	--	--	--	०३	--
१०	विधि व न्याय	--	--	--	--	--	--	--
११	उद्योग, ऊर्जा, कामगार व खनिकर्म, नविन व नवीकरणीय ऊर्जा	--	--	--	--	--	--	--
१२	ग्रामविकास	०४	--	--	०१	--	०३	--
१३	मृद व जलसंधारण	--	--	--	--	--	--	--
१४	अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण	--	--	--	--	--	--	--
१५	नियोजन (राहत्या)	०३	--	--	--	--	०३	--
१६	सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य	--	--	--	--	--	--	--
१६	संसदीय कार्य	--	--	--	--	--	--	--
१७	गृहनिर्माण	०५	--	--	०१	--	०४	--
१८	पाणीपुरवठा व स्वच्छता	०१	--	--	--	--	०१	--

१९	सार्वजनिक आरोग्य	०३	--	--	०१	--	०२	--
२०	वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये	०१	--	--	--	--	०१	--
२१	आदिवासी विकास	०१	--	--	०१	--	--	--
२२	पर्यावरण	०४	०१	--	०१	--	०२	--
२३	सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग	०१	--	--	--	०१	--	--
२४	उच्च व तंत्र शिक्षण	०१	--	--	--	--	०१	--
२५	महिला व बाल विकास	--	--	--	--	--	--	--
२६	कौशल्य विकास, रोजगार व उद्योजकता	--	--	--	--	--	--	--
२७	पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग	०२	--	--	--	--	०२	--
२८	अल्पसंख्याक विकास व ओकाफ विभाग	--	--	--	--	--	--	--
२९	मराठी भाषा	--	--	--	--	--	--	--
३०	इतर मागास बहुजन कल्याण	०१	--	--	--	०१	--	--
३१	अन्न व औषध प्रशासन	०२	--	--	--	--	०२	--
	एकूण	७२	३		१०	१०	४९	--

***

११२

विवरण क्रमांक ५३

अल्पावधी सूचना प्रश्नांसंबंधी कार्यवाहीचे विवरण

निरंक

***

तोंडी उत्तरीत झालेल्या तारांकित स्वीकृत प्रश्नांचे विवरणपत्र

अनु क्रमांक (१)	तारांकित प्रश्न क्रमांक (२)	सदस्यांचे नाव (३)	विषय (४)	उत्तराचा दिनांक (५)
१.	निरंक	--	--	निरंक

***

११४
विवरण क्रमांक ५५

अर्धा-तास चर्चा

(म.वि.स. नियम ९४ अन्वये प्रश्नातून उद्भवणाऱ्या सूचना).

निरंक

***

११५

विवरण क्रमांक ५६

प्रश्नांच्या उत्तरातून उद्भवणाऱ्या पुरेशा सार्वजनिक महत्वाच्या बाबींविषयी
महाराष्ट्र विधानसभा नियम ९४ अन्वये अर्धा-तास चर्चा उपस्थित
करण्यासाठी आलेल्या सूचनांचे विवरणपत्र

निरंक

***

विवरण क्रमांक ५७
प्रश्नांसंबंधी विशेष माहिती

अनुक्रमांक (१)	तपशील (२)	संख्या (३)
(१)	प्रश्नोत्तरे ठेवलेल्या बैठकीची संख्या	निरंक
(२)	प्रश्नोत्तरे न ठेवलेल्या बैठकीची संख्या	--
(३)	प्रश्नांची सूचना देणाऱ्या सदस्यांची संख्या	१७०
(४)	तोंडी उत्तरे दिलेल्या प्रश्नांची संख्या	--
(५)	कोणत्याही एका दिवशी तोंडी उत्तरे दिलेल्या प्रश्नांची कमाल संख्या	--
(६)	कोणत्याही एका दिवशी तोंडी उत्तरे दिलेल्या प्रश्नांची किमान संख्या	--
(७)	तोंडी उत्तरे दिलेल्या प्रश्नांची सरासरी	--
(८)	उत्तरात उल्लेखित सचिवांच्या कार्यालयात ठेवलेल्या विवरणांची संख्या	--

***

विवरण क्रमांक ५८

महाराष्ट्र विधानसभा

वैधानिक प्राधिकाराखाली विधानसभेसमोर ठेवलेल्या कागदपत्रांची यादी

तृतीय (पावसाळी) अधिवेशन, २०२०

- (१) अनुक्रमांक १ ते २८ वरील अधिसूचना सन २०२० च्या व्खितीय (अर्थसंकल्पीय) अधिवेशन कालावधीत महाराष्ट्र विधानसभेसमोर ठेवण्यात आल्या होत्या. परंतु स्तंभ (५) मध्ये निर्दिष्ट केलेल्या संबंधित अधिनियमातील तरतुदीनुसार या अधिवेशनात देखील या अधिसूचनांमध्ये फेरफार करता येईल किंवा त्या रद्द करता येतील.
- (२) यादीच्या स्तंभ (५) मध्ये निर्दिष्ट केलेल्या संबंधित अधिनियमाच्या तरतुदीनुसार स्तंभ (२) मध्ये उल्लेखिलेल्या ज्या नियमात फेरफार करता येतील किंवा ते रद्द करता येतील, त्या नियमात फेरफार करण्यासंबंधीच्या प्रस्तावांच्या सूचना, महाराष्ट्र विधानसभा नियम, २१० अन्वये देता येतील.

अ.क्र.	विषय	विधानमंडळ सचिवालयस सादर झाल्याचा दिनांक	विधानसभा सभगृहासमोर ठेवल्याचा दिनांक	विधानसभेत ठेवण्यासाठी वैधानिक प्राधिकार
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
१.	महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (पूर्णवेळ व्यावसायिक विधि पदवीपूर्व पाठ्यक्रमांच्या प्रवेशाचे विनियमन) (सुधारणा) नियम, २०१९ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक विधि २०१९ / प्र.क्र.७९ / मशि-२, दिनांकित १४ जून, २०१९.	२८ जून, २०१९	२ जुलै, २०१९	महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (प्रवेश व शुल्क यांचे विनियमन) अधिनियम, २०१५ च्या कलम २३ च्या पोट-कलम २ अन्वये
२.	महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था [व्यावसायिक पदवी व पदव्युत्तर शिक्षक प्रशिक्षण अध्ययनक्रमांना (शिक्षणशास्त्र पदवी, शारीरिक शिक्षण	२८ जून, २०१९	२ जुलै, २०१९	महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (प्रवेश व शुल्क यांचे विनियमन)

	पदवी, शिक्षणशास्त्र पदव्युत्तर पदवी, शारीरिक शिक्षण पदव्युत्तर पदवी) द्यावाद्याच्या प्रवेशाचे विनियमन] (सुधारणा) नियम, २०१९ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक बीएड-४६१९/ प्र.क्र.७८/मशि-२, दिनांकित १४ जून, २०१९				अर्धिनियम, २०१५ च्या कलम २३ च्या पोट-कलम २ अन्वये
३.	महाराष्ट्र ग्रामपंचायत कर व फी (सुधारणा) नियम, २०१९ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक व्हीपीएम-२०१६/ प्र.क्र.१८९/पंरा-४ (२२) दिनांकित ११ सप्टेंबर, २०१९	२१ सप्टेंबर, २०१९	१६ डिसेंबर, २०१९	महाराष्ट्र ग्रामपंचायत अधिनियम, कलम १७६ च्या पोट-कलम (५) अन्वये	
४.	महाराष्ट्र जिल्हा ग्रामविकास निर्धो (सुधारणा) नियम, २०१९ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक व्हीपीएम-२०१८/ प्र.क्र.१५०/पंरा-४(२२), दिनांकित ३० ऑगस्ट, २०१९.	२१ सप्टेंबर, २०१९	१६ डिसेंबर, २०१९	महाराष्ट्र ग्रामपंचायत अधिनियम, कलम १७६ च्या पोट-कलम (५) अन्वये	
५.	महाराष्ट्र वन (सुधारणा) नियमावली, २०१९ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक एस-१०/ २०१६ / प्र.क्र.१३३/ फ-३, दिनांकित १ ऑगस्ट, २०१९.	२३ सप्टेंबर, २०१९	१६ डिसेंबर, २०१९	भारतीय वन अधिनियम, १९२७ च्या ७८ च्या पोट-कलम २ अन्वये	
६.	महाराष्ट्र विदेशी मद्य (आयात व निर्यात) (दुसरी सुधारणा) नियम, २०१९ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक एमआयएस-०३१९/ प्र.क्र.९२/ राउशु-३, दिनांकित १९ सप्टेंबर, २०१९	४ डिसेंबर, २०१९	१६ डिसेंबर, २०१९	महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियम, कलम १४३ च्या पोट-कलम (४) अन्वये	
७.	महाराष्ट्र देशी मद्य (सुधारणा) नियम, २०१९ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक एमआयएस-०३१९ / प्र.क्र.९२/ राउशु-३, दिनांकित १९ सप्टेंबर, २०१९	४ डिसेंबर, २०१९	१६ डिसेंबर, २०१९	महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियम, कलम १४३ च्या पोट-कलम (४) अन्वये	
८.	महाराष्ट्र बौअर आणि वाईन निर्मिती (सुधारणा) नियम, २०१९ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक एमआयएस-०३१९/ प्र.क्र.९२/राउशु ३, दिनांकित १९ सप्टेंबर, २०१९.	४ डिसेंबर, २०१९	१६ डिसेंबर, २०१९	महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियम, कलम १४३ च्या पोट-कलम (४) अन्वये	

९.	महाराष्ट्र स्मिरीट आसवन आणि पेय मद्य निर्मिती (सुधारणा) नियम, २०१९ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक एमआयएस०३१९/प्र.क्र.१२/राउशु-३, दिनांकित १९ सप्टेंबर, २०१९	४ डिसेंबर, २०१९	१६ डिसेंबर, २०१९	महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियम, कलम १४३ च्या पोट-कलम (४) अन्वये
१०.	महाराष्ट्र देशी मद्य नियम, १९७३ (दुसरी सुधारणा) नियम, २०१८ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक सीएलआर-१०१८/ प्र.क्र.२७९/ राउशु-३, दिनांकित ३ नोव्हेंबर, २०१८	६ डिसेंबर, २०१९	१६ डिसेंबर, २०१९	महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियम, कलम १४३ च्या पोट-कलम (४) अन्वये
११.	महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (पूर्णवेळ व्यावसायिक पदवीपूर्व दृष्यकला पाठ्यक्रमांच्या प्रवेशाचे विनियमन) (सुधारणा) नियम, २०१९ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक सीकॉर्ण एडीआर-२०१९/ प्र.क्र.७६/तांशि-६, दिनांकित ५ जुलै, २०१९	२० डिसेंबर, २०१९	२१ डिसेंबर, २०१९	महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (प्रवेश व शुल्क यांचे विनियमन) अधिनियम, २०१५ च्या कलम २३ च्या पोट-कलम (२) अन्वये
१२.	महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (पूर्णवेळ व्यावसायिक पदवीपूर्व तांत्रिक पाठ्यक्रमांच्या प्रवेशाचे विनियमन) (सुधारित) नियम, २०१९ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक टीईएम-२०१९/ प्र.क्र.३९/ तांशि-४, दिनांकित ४ जून, २०१९.	२० डिसेंबर, २०१९	२१ डिसेंबर, २०१९	महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (प्रवेश व शुल्क यांचे विनियमन) अधिनियम, २०१५ च्या कलम २३ च्या पोट-कलम (२) अन्वये
१३.	महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (पूर्णवेळ व्यावसायिक पदव्युत्तर पदवी तांत्रिक पाठ्यक्रमांच्या प्रवेशाचे विनियमन) (सुधारित) नियम, २०१९ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक सीकॉर्ण-२०१९/ प्र.क्र.४०/तांशि-४, दिनांकित १२ जून, २०१९.	२० डिसेंबर, २०१९	२१ डिसेंबर, २०१९	महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (प्रवेश व शुल्क यांचे विनियमन) अधिनियम, २०१५ च्या कलम २३ च्या पोट-कलम (२) अन्वये

१४.	महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (प्रवेश शुल्क याचे विनियमन) अधिनियम, २०१५ अन्वये दिनांक १९ मे, २०१८ रोजी प्रसिद्ध केलेली अधिसूचना अधिक्रमित करून पदवोपेव पाठ्यक्रम (अनुसूची-क) व पदव्युत्तर पदवी (अनुसूची-ख) या व्यावसायिक पाठ्यक्रमांच्या प्रवेशाच्या प्रयोजनासाठी आवश्यक पात्रतेच्या अटी व शर्ती प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक टीईएम-२०१९/ प्र.क्र.४१/तांशि-४, दिनांकित ४ जून, २०१९.	२० डिसेंबर, २०१९	२१ डिसेंबर, २०१९	महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (प्रवेश व शुल्क यांचे विनियमन) अधिनियम, २०१५ च्या कलम २३ च्या पोट-कलम (२) अन्वये
१५.	महाराष्ट्र ग्रामपंचायत कर व फी (दुसरी सुधारणा) नियम, २०१९ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक व्हीपीएम.२०१६/प्र.क्र.१६६ / पंरा-४ (२२), दिनांकित २८ नोव्हेंबर, २०१९	९ जानेवारी, २०२०	२४ फेब्रुवारी, २०२०	महाराष्ट्र ग्रामपंचायत अधिनियम कलम १७६ च्या पोट-कलम (५) अन्वये
१६.	महाराष्ट्र देशी मद्य (पहिली सुधारणा) नियम, २०१६ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक प्र.क्र.१६९ / राउशु-३, दिनांकित २९ डिसेंबर, २०१६	१४ जानेवारी, २०२०	२४ फेब्रुवारी, २०२०	महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियम १४३ च्या पोट-कलम (४) अन्वये
१७.	मुंबई विदेशी मद्य (पहिली सुधारणा) नियम, २०१६ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक एफएलआर.०७१६ / प्र.क्र.१६९ / राउशु-३, दिनांकित २९ डिसेंबर, २०१६	१४ जानेवारी, २०२०	२४ फेब्रुवारी, २०२०	महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियम १४३ च्या पोट-कलम (४) अन्वये
१८.	महाराष्ट्र ग्रामरक्षक दल नियम, २०१७ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक बीपीए.०११७/ प्र.क्र.२२/राउशु-३, दिनांकित २२ मार्च, २०१७.	१४ जानेवारी, २०२०	२४ फेब्रुवारी, २०२०	महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियम १४३ च्या पोट-कलम (४) अन्वये
१९.	महाराष्ट्र ग्रामरक्षक दल (सुधारणा) नियम, २०१७ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक बीपीए.०११७ / प्र.क्र.२२ / राउशु-३, दिनांकित ६ जून, २०१७	१४ जानेवारी, २०२०	२४ फेब्रुवारी, २०२०	महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियम कलम १४३ च्या पोट-कलम (४) अन्वये

२०.	महाराष्ट्र विअर आणि वाईन निर्मिती (सुधारणा) नियम, २०१७ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक एमआयएस ०८१४ / प्र.क्र.६६७/राउशु-३, दिनांकित २८ जून, २०१७	१४ जानेवारी, २०२०	२४ फेब्रुवारी, २०२०	महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियम कलम १४३ च्या पोट-कलम (४) अन्वये
२१.	मुंबई विदेशी मद्य (पहिली सुधारणा) नियम, २०१८ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक एमआयएस-०८१३ / प्र.क्र.३४६ / राउशु-३, दिनांकित १ ऑगस्ट, २०१८	१४ जानेवारी, २०२०	२४ फेब्रुवारी, २०२०	महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियम कलम १४३ च्या पोट-कलम (४) अन्वये
२२.	महाराष्ट्र पेय मद्य (किरकोळ विक्रींचो कमाल किंमत निर्धारण) (पहिली सुधारणा) नियम, २०१८ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक एमआयएस.०८१३ / प्र.क्र.३४६ / राउशु-३, दिनांकित १ ऑगस्ट, २०१८	१४ जानेवारी, २०२०	२४ फेब्रुवारी, २०२०	महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियम कलम १४३ च्या पोट-कलम (४) अन्वये
२३.	मुंबई दारूबंदी (मोहफुले) (वजनाची मर्यादा विहित करणे) सुधारणा २०१८ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक बीपीए ०७१६ / प्र.क्र.१५० / राउशु-२, दिनांकित १० एप्रिल, २०१८.	२४ जानेवारी, २०२०	२४ फेब्रुवारी, २०२०	महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियम कलम १४३ च्या पोट-कलम (४) अन्वये
२४.	महाराष्ट्र देशी मद्य नियम (सुधारणा) नियम, २०१८ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक बीपीए. ०९१८ / प्र.क्र.२४२ / इंग्क्ससी-२, दिनांकित १ ऑक्टोबर, २०१८.	२४ जानेवारी, २०२०	२४ फेब्रुवारी, २०२०	महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियम कलम १४३ च्या पोट-कलम (४) अन्वये
२५.	मुंबई विदेशी मद्य (सुधारणा) नियम, २०१८ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक बीपीए. ०९१८ / प्र.क्र.२४२ / इंग्क्ससी-२, दिनांकित १ ऑक्टोबर, २०१८.	२४ जानेवारी, २०२०	२४ फेब्रुवारी, २०२०	महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियम कलम १४३ च्या पोट-कलम (४) अन्वये
२६.	महाराष्ट्र देशी मद्य नियम (सुधारणा) नियम, २०१९ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक एफएलआर- ०९१८ / प्र.क्र.२४२ / राउशु-२, दिनांकित १९ सप्टेंबर, २०१९	२४ जानेवारी, २०२०	२४ फेब्रुवारी, २०२०	महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियम कलम १४३ च्या पोट-कलम (४) अन्वये

२७.	मुंबई विदेशी मद्य नियम (सुधारणा) नियम, २०१९ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक ०९१८/प्र.क्र.२४२/राउशु-२, दिनांकित १९ सप्टेंबर, २०१९	२४ जानेवारी, २०२०	२४ फेब्रुवारी, २०२०	महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियम कलम १४३ च्या पोट-कलम (४) अन्वये
२८.	महाराष्ट्र अंक्वपुक्कर पारबंद नियम, २०१९ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक अंक्वपु - १११८ / सी.आर.२८७ / भाग-१ / अंक्वट, दिनांकित २० सप्टेंबर, २०१९.	१३ मार्च, २०२०	१४ मार्च, २०२०	महाराष्ट्र अंक्वपुक्कर चिकित्सा पद्धती अधिनियम, २०१५ च्या कलम ३५ च्या पोट-कलम (३) अन्वये
२९.	महाराष्ट्र देशी मद्य नियम (तिसरी सुधारणा) नियम, २०१७ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक बीपीए.०४१७ / प्र.क्र.७१ / राउशु-२, दिनांकित २९ डिसेंबर, २०१७.	१४ मार्च, २०२०	७ सप्टेंबर, २०२०	महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियम, कलम १४२ च्या पोट-कलम (४) अन्वये
३०.	महाराष्ट्र देशी मद्य नियम (सुधारणा) नियम, २०१७ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक बीपीए.०४१७ / प्र.क्र.७१ / राउशु-२, दिनांकित ६ जून, २०१७.	१४ मार्च, २०२०	७ सप्टेंबर, २०२०	महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियम, कलम १४२ च्या पोट-कलम (४) अन्वये
३१.	विशेष परवाने व अनुज्ञाप्या (सुधारणा) नियम, २०१७ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक बीपीए.०४१७ / प्र.क्र.७१ / राउशु-२, दिनांकित ६ जून, २०१७.	१४ मार्च, २०२०	७ सप्टेंबर, २०२०	महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियम, कलम १४२ च्या पोट-कलम (४) अन्वये
३२.	मुंबई विदेशी मद्य नियम (सुधारणा) नियम, २०१७ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक बीपीए.०४१७ / प्र.क्र.७१ / राउशु-२, दिनांकित ६ जून, २०१७.	१४ मार्च, २०२०	७ सप्टेंबर, २०२०	महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियम, कलम १४२ च्या पोट-कलम (४) अन्वये
३३.	मुंबई विदेशी मद्य नियम (तिसरी सुधारणा) नियम, २०१७ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक बीपीए.०४१७ / प्र.क्र.७१ / राउशु-२, दिनांकित २९ डिसेंबर, २०१७.	१४ मार्च, २०२०	७ सप्टेंबर, २०२०	महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियम, कलम १४२ च्या पोट-कलम (४) अन्वये
३४.	विशेष परवाने व अनुज्ञाप्या (दुसरी सुधारणा) नियम, २०१७ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक बीपीए.०४१७ / प्र.क्र.७१ / राउशु-२, दिनांकित २९ डिसेंबर, २०१७.	१४ मार्च, २०२०	७ सप्टेंबर, २०२०	महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियम, कलम १४२ च्या पोट-कलम (४) अन्वये

३५.	महाराष्ट्र विदेशी मद्य (आयात आणि निर्यात) (सुधारणा) नियम, २०१९ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक बीपीए.०८१९/प्र.क्र.१४६/ रा.उ.शु-२, दिनांकित १६ सप्टेंबर, २०१९.	१४ मार्च, २०२०	७ सप्टेंबर, २०२०	महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियम, कलम १४२ च्या पोट-कलम (४) अन्वये
३६.	मुंबई दारूबंदी (विशेषाधिकार शुल्क) (सुधारणा) नियम, २०१९ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक बीपीए.०८१९/प्र.क्र.१४६/ रा.उ.शु-२, दिनांकित १६ सप्टेंबर, २०१९.	१४ मार्च, २०२०	७ सप्टेंबर, २०२०	महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियम, कलम १४२ च्या पोट-कलम (४) अन्वये
३७.	मुंबई विदेशी मद्य नियम (सुधारणा) नियम, २०१९ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक बीपीए.०८१९/प्र.क्र.१४६/रा.उ.शु-२, दिनांकित १६ सप्टेंबर, २०१९.	१४ मार्च, २०२०	७ सप्टेंबर, २०२०	महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियम, कलम १४२ च्या पोट-कलम (४) अन्वये
३८.	महाराष्ट्र बिअर आणि वाईन निर्मित (सुधारणा) नियम, २०१९ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक बीपीए.०८१९/प्र.क्र.१४६/ रा.उ.शु-२, दिनांकित १६ सप्टेंबर, २०१९.	१४ मार्च, २०२०	७ सप्टेंबर, २०२०	महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियम, कलम १४२ च्या पोट-कलम (४) अन्वये
३९.	महाराष्ट्र पेय मद्य (किरकोळ विक्रीची कमाल किंमत) (सुधारणा) नियम, २०१८ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक एमआयएस ०११८ / प्र.क्र.२९ (भाग-१) / रा.उ.शु-२, दिनांकित ३१ डिसेंबर, २०१८.	१४ मार्च, २०२०	७ सप्टेंबर, २०२०	महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियम, कलम १४२ च्या पोट-कलम (४) अन्वये
४०.	महाराष्ट्र विदेशी मद्य (रोखीने विक्री, विक्रीची नोंदवही) (सुधारणा) नियम, २०१९ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक बीपीए.०९१९ / प्र.क्र.१८४ / राउशु-२, दिनांकित २५ नोव्हेंबर, २०१९.	१४ मार्च, २०२०	७ सप्टेंबर, २०२०	महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियम, कलम १४२ च्या पोट-कलम (४) अन्वये

४१.	मुंबई विदेशी मद्य (दुसरी सुधारणा) नियम, २०१७ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक एफएलआर-०९१७ / प्र.क्र.२०२ / इएक्ससी-२, दिनांकित २३ डिसेंबर, २०१७.	१४ मार्च, २०२०	७ सप्टेंबर, २०२०	महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियम, कलम १४२ च्या पोट-कलम (४) अन्वये
४२.	मुंबई विदेशी मद्य नियम (सुधारणा) नियम, २०२० प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक बीआरएल.०६२० / प्र.क्र.७६ (२) / राउशु-३, दिनांकित १५ जून, २०२०.	१७ ऑगस्ट, २०२०	७ सप्टेंबर, २०२०	महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियम, कलम १४२ च्या पोट-कलम (४) अन्वये
४३.	महाराष्ट्र बिअर आणि वाईन निर्मिती (सुधारणा) नियम, २०२० प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक बीआरएल.०६२० / प्र.क्र.७६(१) / राउशु-३, दिनांकित १५ जून, २०२०.	१७ ऑगस्ट, २०२०	७ सप्टेंबर, २०२०	महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियम, कलम १४२ च्या पोट-कलम (४) अन्वये
४४.	विशेष परवाने आणि अनुज्ञप्ती (सुधारणा) नियम, २०२० प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक बीआरएल.०६२०/ प्र.क्र.७६ (३) / राउशु-३, दिनांकित १५ जून, २०२०.	१७ ऑगस्ट, २०२०	७ सप्टेंबर, २०२०	महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियम, कलम १४२ च्या पोट-कलम (४) अन्वये
४५.	महाराष्ट्र बिअर व वाईन निर्मिती (दुसरी सुधारणा) नियम, २०२० प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक बीडब्ल्यूआर ०४१९ / प्र.क्र.९८ / राउशु-३, दिनांकित १३ जून, २०२०.	१७ ऑगस्ट, २०२०	७ सप्टेंबर, २०२०	महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियम, कलम १४२ च्या पोट-कलम (४) अन्वये
४६.	मुंबईतील तीन महाविद्यालयांचे मिळून हैद्राबाद (सिंध) नॅशनल कॉलेजीएट समूह विद्यापीठ स्थापन करणारी अधिसूचना क्रमांक रुसायो-२०१९/प्र.क्र./ १८६/ विशि-३, दिनांकित ३० ऑक्टोबर, २०१९.	२ सप्टेंबर, २०२०	७ सप्टेंबर, २०२०	महाराष्ट्र सावजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६च्या कलम ३ च्या पोट कलम (६) अन्वये.

राजेंद्र भागवत,

सचिव,

महाराष्ट्र विधानसभा.

विधान भवन,

मुंबई,

दिनांक : ०७ सप्टेंबर, २०२०.

***

तृतीय (पावसाळी) अधिवेशन, २०२० च्या कार्यावलीचे पुरवणी पत्र
कार्यावलीतील बाब क्रमांक "आठ" सभागृहासमोर ठेवण्यात आलेल्या कागदपत्रांच्या यादीचे
पुरवणी पत्र. (अनुक्रमांक "सेहेचाळीस" नंतर पुढील बाबी वाचाव्यात.)

अ.क्र	विषय	विधानसभेत ठेवण्यात आलेला दिनांक	विधानसभेत ठेवण्यासाठी वैधानिक प्राधिकार
(१)	(२)	(३)	(४)
अधिसूचना			
निरंक			
विविध महामंडळाचे अहवाल इत्यादी कागदपत्रे			
४७)	महाराष्ट्र राज्य लोकसेवा हक्क आयोग यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा द्वितीय वार्षिक अहवाल	सोमवार, दिनांक ७ सप्टेंबर, २०२०	महाराष्ट्र राज्य लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५ च्या कलम १९ च्या पोट-कलम (१) अन्वये
४८)	महाराष्ट्र राज्य आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरण यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल	सोमवार, दिनांक ७ सप्टेंबर, २०२०	आपत्ती व्यवस्थापन अधिनियम, २००५ च्या कलम ७० (२) अन्वये

विधान भवन,

मुंबई,

दिनांक : ८ सप्टेंबर, २०२०.

राजेन्द्र भागवत,

सचिव,

महाराष्ट्र विधानसभा.

***

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग एक—मध्य उप-विभाग

वर्ष ६, अंक ३५(२)]

मंगळवार, सप्टेंबर ८, २०२०/भाद्र १७, शके १९४२

[पृष्ठ १, किंमत : रुपये ४.००

असाधारण क्रमांक ४३

प्राधिकृत प्रकाशन

अधिसूचना

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय

विधान भवन, बँकवे रेकलमेशन, मुंबई ४०० ०३२,
दिनांकित ८ सप्टेंबर २०२०.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय

विधान भवन, बँकवे रेकलमेशन, मुंबई ४०० ०३२,
दिनांकित ८ सप्टेंबर २०२०.

भारताचे संविधान.

क्रमांक १२५०९/अ.—महाराष्ट्राच्या राज्यपालांचा खालील आवेश
सर्वसाधारण माहितीसाठी प्रकाशित करण्यात येत आहे :—

“ मी, भगत सिंह कोश्यारी, महाराष्ट्राचे राज्यपाल, भारताच्या
संविधानाच्या अनुच्छेद १७४, खंड (२), उपखंड (क) द्वारे
मला प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून,
याद्वारे मंगळवार, दिनांक ८ सप्टेंबर २०२० रोजी हाणाच्या
सभागृहाच्या बैठकीच्या समाप्तीबरोबरच महाराष्ट्र विधानसभेचे
अधिवेशन संस्थगित करात आहे.

भगत सिंह कोश्यारी,
महाराष्ट्राचे राज्यपाल.”

राजेन्द्र ग. भागवत,
सचिव,
महाराष्ट्र विधानसभा.

भारताचे संविधान.

क्रमांक १२५१०/ई-२.—महाराष्ट्राच्या राज्यपालांचा खालील आवेश
सर्वसाधारण माहितीसाठी प्रकाशित करण्यात येत आहे :—

“ मी, भगत सिंह कोश्यारी, महाराष्ट्राचे राज्यपाल, भारताच्या
संविधानाच्या अनुच्छेद १७४, खंड (२), उपखंड (क) द्वारे
मला प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून,
याद्वारे मंगळवार, दिनांक ८ सप्टेंबर २०२० रोजी होणाऱ्या
सभागृहाच्या बैठकीच्या समाप्तीबरोबरच महाराष्ट्र विधानपरिषदेचे
अधिवेशन संस्थगित करात आहे.

भगत सिंह कोश्यारी,
महाराष्ट्राचे राज्यपाल.”

राजेन्द्र ग. भागवत,
सचिव,
महाराष्ट्र विधानपरिषद.

